

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרס

2019

תוכן העניינים

	דוח הדירקטוריון והנהלה
5	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
10	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
30	סקירת הסיכונים
51	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורות ונהלים
52	הצהרת המנכ"ל
53	הצהרת החשבונאי הראשי
54	דוחות כספיים
	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
132	ממשל תאגידי
135	פרטים נוספים
147	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון והנהלה

8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
12	תמצית דוח רווח והפסד	2
12	רווחיות בניטרול רכיבים מסוימים	3
13	הרכב הרווח המימוני, נטו	4
13	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	5
13	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	6
14	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	7
14	התפלגות ההכנסות מעמלות	8
15	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	9
16	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	10
16	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	11
16	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	12
17	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	13
17	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	14
18	החלוקה הענפית של ששת הלוחים הגדולים בקבוצה	15
18	הרכב תיק ניירות הערך	16
19	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	17
19	פירוט המקורות לציטוטי המחרים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	18
19	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	19
20	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	20
20	ניתוח רגישות השפעת שינויים בשיעורי הרבית על תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא	21
21	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	22
21	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	23
23	הון והלימות ההון	24
23	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות	25
24	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2016	26
25	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	27
25	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	28
26	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	29
27	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	30
28	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	31
33	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	32
35	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	33
38	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	34
39	חשיפות עיקריות למדינות זרות	35
41	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיוור בבנק לפי מגזרי הצמדה	36
42	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	37
45	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	38
47	תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית	39
47	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	40
48	תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה	41
49	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	42
49	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	43
49	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	44
50	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	45

דוח הדירקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 במרס 2019

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 28 במאי 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 31 במרס 2019.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכוני שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסינפים העסקיים של הבנק.
- החטיבה הבנקאית מספקת באמצעות הסינפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סינפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסינפי אוצר החייל (אשר מוזג עם ולתוך הבנק ביום 1 בינואר 2019 - ראה להלן), המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, סינפי פאג"י מתמחים במגזר הדתי והחרדי.
- חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.

בנוסף לבנק, כוללת כיום הקבוצה את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

ביום 20 בספטמבר 2018, נחתם הסכם מיזוג בין הבנק לבין אוצר החייל, לפיו אוצר החייל יתמזג עם ולתוך הבנק באופן בו הנכסים וההתחייבויות של אוצר החייל, כפי שהיו במועד המיזוג, יועברו לבנק ללא תמורה, ואוצר החייל יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו. ביום 1 בינואר 2019, הושלם המיזוג, כאמור לעיל, לאחר שהתקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכם המיזוג. אוצר החייל כמותג עצמאי, לרבות הפעילות והצביון של סינפיו, נשמר גם לאחר מיזוגו המשפטי לתוך הבנק ובכלל זה נשמרת המומחיות של אוצר החייל בתחום הקמעונאי ובמתן שירותים לאוכלוסיית מערכת הביטחון.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "היה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם:

- סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים).
- סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית.
- סיכוני נזילות.
- סיכונים תפעוליים, לרבות סייבר ואבטחת מידע.
- סיכון ציות והלבנת הון.
- סיכון אסטרטגי.
- סיכון מוניטין.
- סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2018.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מוכוננת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכנית עבודה שנתית ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח וכיעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת. הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת הנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. התכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה, לאורך זמן.

לבנק תכנית אסטרטגית לשנים 2016-2018 אשר אושרה על ידי הדירקטוריון, בחודש ספטמבר 2015, ונבחנת על ידו פעמיים בשנה. יעדי העל של התכנית הם במונחי תשואה על הון מעל רבית חסרת סיכון ויחס יעילות. במהלך שנת 2019, הבנק יישם תהליך אסטרטגי אשר בסופו תעודכן האסטרטגיה התאגידית בהתאם לשינויים האחרונים בבנק ובסביבת הפעילות שלו, ומתוך הסתכלות קדימה על עולם הבנקאות.

ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות, לשנים 2016 ועד 2020. הבנק בוחן, כאמור, מדי חצי שנה, את התכנית בהתייחס לסביבה המאקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ולשינויים התכופים בסביבת הדיגיטל והסייבר וכן לשינויים שחלים בקבוצת הבנק, ומעדכן במידת הצורך את התכנית והמהלכים הנובעים מהתכנית האסטרטגית.

הבנק שם דגש על מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; מיקודן של חברת הבת מסד והחברות שמוזגו (יובנק, פאג"י ואוצר החייל) בנישות הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; שמירה על מובילותו בשוק ההון; הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה; וחיזוק תרבות מכוונת ביצועים ומדידה בקבוצה, בד בבד עם ניהול סיכונים מושכל.

בשנת 2018, הושקה אסטרטגיית הדיגיטל של הבנק (אשרה בסוף שנת 2017), אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק "משקיעים בך", הבנק מפתח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, ובפרט בעולמות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך ה-ID של הבנק. לצורך מימוש כל זאת, אף הוקמה מחלקה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל. בנוסף, לאחרונה גיבש הבנק אסטרטגיה בתחום ארכיטקטורת המחשוב אשר תתמוך בהתמודדות עם אתגרי העתיד.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
16	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
25	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
29	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל ברבעון הראשון של שנת 2019.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם ברבעון הראשון של שנת 2019, כאשר האומדן למחצית השנייה של שנת 2018 הצביע על עלייה של 2.4% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה, יחד עם זאת לאורך זמן נחזית מגמה של החלשות הצמיחה. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 ב-1.0%, בהשוואה לעלייה של 0.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

בסקירת חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אפריל 2019, הורדה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2019 ל-3.2%, ותחזית הצמיחה לשנת 2020 נותרה על 3.5%.

תקציב המדינה

ברבעון הראשון של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 9.3 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 2.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2018 - מרס 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.4% מהתמ"ג.

חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.5% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.3%. ב-12 החודשים האחרונים (מרס 2018 בהשוואה למרס 2019) עלה מדד המחירים לצרכן ב-1.4%. על פי הערכת בנק ישראל, האינפלציה בשנת 2019 תעמוד על 1.5% ובשנת 2020 תעמוד על 1.6%. נכון לחודש אפריל 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.1%.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אפריל 2019, נרשמה עלייה של 0.6% במחירי הדירות בחודשים ינואר-פברואר 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים דצמבר 2018 - ינואר 2019. מחירי העסקאות בחודשים ינואר-פברואר 2019 עלו ב-0.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ובריירה, כאשר בחודש מרס 2019 עמד על 3.9%, בהשוואה ל-4.3% בחודש דצמבר 2018.

שער החליפין

ברבעון הראשון של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-3.1% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-5.0%.

רביית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018, העלה בנק ישראל את הרבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15. נקודות אחוז לרמה של 0.25%. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל, הרבית צפויה לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019 ותעלה פעמיים במהלך שנת 2020, לשיעור של 1.0%.

הסביבה הגלובלית

תמונת המאקרו של הכלכלה העולמית ממשיכה להצביע על התמתנות בקצב הצמיחה ובאינפלציה. הסיכונים העיקריים הנשקפים הם האפשרות להחרפה ב"מלחמת הסחר" (למרות ההתקדמות במגעים בין ארה"ב לסין), והחשש שבריטניה תפרוש מהאיחוד האירופי ללא הסדר. בתי השקעות עדכנו שוב כלפי מטה את תחזיות הצמיחה למרבית הגושים ובעיקר לאירופה. ההאטה בסחר העולמי מחריפה וכוללת גם את המשקים המתעוררים. בשווקים הפיננסיים נרשמו עליות שערים במדדי המניות וירידות בתשואות האג"ח הממשלתיות, על רקע הצפי לכך שלעת עתה יעצר תהליך הצמצום המוניטרי הגלובלי.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-5.4% ומדד ת"א 125 עלה בכ-6.4%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-3.2%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019.

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-13.1% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-12.3%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-9.5%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-183 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 33.6%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-מרס 2019 על שיעור של 9.3%, בהשוואה ל-7.2% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.3% בכל שנת 2018.

תמצית דוח רווח והפסד

שינוי	שלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2018	2019	
ב-%	במיליוני ש"ח		
9.1	624	681	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
33.3	27	36	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.0	597	645	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(5.3)	338	320	עמלות
(95.7)	23	1	הכנסות אחרות
(8.7)	737	673	הוצאות תפעוליות ואחרות
32.6	221	293	רווח לפני מסים
35.4	82	111	הפרשה למסים על הרווח
66.7	6	10	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
			רווח נקי:
32.4	145	192	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12.5	(8)	(9)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
33.6	137	183	המיוחס לבעלי מניות הבנק
	7.2%	9.3%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מיומן שאינן מרבית מסעיף הכנסות שאינן מרבית לרווח המימוני נטו.

רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים

שינוי	שלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2018	2019	
	במיליוני ש"ח		
137		183	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק - כפי שדווח בניטרול ⁽¹⁾
(13)	-	-	רווח ממכירת נכס בחברה מאוחדת
29	-	-	הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק
16		4	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
169		187	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניטרול הרכיבים לעיל
9.0%		9.5%	תשואה

(1) ראו להלן פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו.

פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו

רווח ממכירת נכס בחברה מאוחדת - ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן שהיה בבעלות פיבי שווייץ בע"מ. הרווח מהמכירה בסך של 19 מיליון ש"ח נכלל ברבעון הראשון של שנת 2018 בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 13 מיליון ש"ח).

הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק - בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הפרשה למענק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים לתשלום מענק בסך של 45 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי - 29 מיליון ש"ח).

הפרשה להוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק - ההוצאות בגין פיצויי פרישה אשר נכללו בדוח רווח והפסד בתקופה המקבילה אשתקד, הסתכמו ב-24 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי - 16 מיליון ש"ח).

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

			2018	2019	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
					במיליוני ש"ח
654	819	756	772	727	הכנסות רבית
70	204	122	119	92	הוצאות רבית
584	615	634	653	635	הכנסות רבית, נטו
40	47	108	36	46	הכנסות מימון שאינן מרבית
624	662	742	689	681	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

			2018	2019	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
					במיליוני ש"ח
618	647	662	684	675	רווח מפעילות שוטפת
1	11	3	3	(5)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
1	5	-	3	4	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
4	(1)	77	(1)	7	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
624	662	742	689	681	רווח מימוני, נטו

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס			
2018	2019		
		באחוזים	
2.23	2.45	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית	
0.40	0.54	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית	
1.83	1.91	פער הרבית הכולל	
1.99	2.14	יחס בין הכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית	

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגידי.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-36 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי הוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2018	2019	
במיליוני ש"ח		
55	64	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(54)	(54)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
1	10	הוצאה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
26	26	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
27	36	סך כל הוצאות בגין הפסדי אשראי
		מזה:
13	18	הוצאות בגין אשראי מסחרי
1	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי לדויר
13	19	הוצאות בגין אשראי פרטי אחר
-	0.05%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.13%	0.12%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.13%	0.17%	שיעור סך כל הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר הוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-320 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-338 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.3%.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

שינוי ב-%	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום		
	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
במיליוני ש"ח			
(8.1)	62	57	ניהול חשבון
(3.8)	26	25	כרטיסי אשראי
(5.0)	161	153	פעילות בשוק ההון
(7.9)	38	35	הפרשי המרה
-	22	22	עמלות מעסקי מימון
(3.4)	29	28	עמלות אחרות
(5.3)	338	320	סך כל העמלות

ההכנסות האחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון שנבע בעיקר מירידה ברווח ממימוש נכסים. ביום 14 במרס 2018 הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות פיבי שוויץ בע"מ, הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד, הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-673 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-737 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.7%.
להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לשלושת החודשים שנתיימו ביום		
31 במרס 2018	31 במרס 2019	
במיליוני ש"ח		
446	402	משכורות והוצאות נלוות
96	92	אחזקה ופחת בניינים וציוד
23	23	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
24	6	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
3	18	הוצאות סילוק
145	132	הוצאות אחרות למעט צמצום וסילוק
737	673	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-402 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-446 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 9.9%, המוסבר בעיקר מהפרשה בתקופה המקבילה אשתקד לתביעות עובדי הבנק למענק ומקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה, שקוזז בחלקו בעליית שכר.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-156 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-172 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 9.3%, שנבע בעיקר מקיטון בסך של 18 מיליון ש"ח בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל ומקיטון בהפרשות בגין תביעות משפטיות. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק בסך של 15 מיליון ש"ח.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה ב-111 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-37.9%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 34.2%.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-10 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-220 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע בעיקר מהרווח הנקי לרבעון המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 183 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 42 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-136,983 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-132,636 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018 ול-134,120 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
ב-1%		במיליוני ש"ח	
2.4	84,292	86,353	אשראי לציבור, נטו
(10.0)	12,595	11,338	ניירות ערך
9.0	31,303	34,108	מזומנים ופקדונות בבנקים
3.3	111,697	115,349	פקדונות הציבור
(14.4)	4,989	4,270	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1.4	8,093	8,208	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
ב-1%		במיליוני ש"ח	
64.1	281	461	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:
0.7	7,840	7,896	אשראי תעודות
(1.5)	2,405	2,369	ערביות והתחייבויות אחרות
(0.1)	9,568	9,561	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
1.9	7,726	7,873	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(9.5)	6,679	6,043	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
(0.9)	34,499	34,203	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
			סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

ערך נקוב	31 בדצמבר 2018		31 במרס 2019		במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי		
29,110	223	208	25,578	308	246	חוזי רבית
60,101	422	540	62,745	441	420	חוזי מטבע
45,227	651	650	38,095	275	275	חוזים בגין מניות
100	1	1	39	-	-	חוזי סחורות ואחרים
134,538	1,297	1,399	126,457	1,024	941	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-86,353 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84,292 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 2.4%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום	31 בדצמבר 2018		31 במרס 2019		השינוי במיליוני ש"ח	%	יתרה ליום	
	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019				
	%	%	%	%				מטבע ישראלי
	82.5	82.8	2.8	1,922	69,600	71,522	- לא צמוד	
	12.0	11.8	1.4	142	10,073	10,215	- צמוד למדד	
	4.8	4.8	2.0	80	4,065	4,145	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	
	0.7	0.6	(15.0)	(83)	554	471	פריטים לא כספיים	
	100.0	100.0	2.4	2,061	84,292	86,353	סך הכל	

אשראי לציבור, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
ב-%		במיליוני ש"ח			
8.3	3.8	17,052	17,789	18,465	עסקים גדולים
(3.5)	(1.5)	5,816	5,694	5,610	עסקים בינוניים
1.7	5.6	15,948	15,349	16,216	עסקים קטנים וזעירים
1.4	5.6	21,040	20,201	21,332	משקי בית ללא הלוואות לדיר
0.6	5.7	24,319	23,151	24,468	הלוואות לדיר
5.9	3.8	51	52	54	בנקאות פרטית
17.9	116.3	934	509	1,101	גופים מוסדיים
2.4	5.4	85,160	82,745	87,246	סך הכל
מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיר וכרטיסי אשראי					
1.7	6.6	17,720	16,894	18,015	משקי בית
-	4.8	22	21	22	בנקאות פרטית
1.7	6.6	17,742	16,915	18,037	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 31 במרס 2019 ב-121,431 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-120,495 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 0.8%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

שינוי	ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 במרס 2019		ענף משק
	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	במיליוני ש"ח	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
%	%		%	במיליוני ש"ח		
(3.4)	12.9	15,507	12.3	14,979	שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)	
2.5	12.9	15,547	13.1	15,936	בינוי ונדל"ן	
(1.8)	8.6	10,330	8.4	10,146	תעשייה	
6.3	6.6	7,981	7.0	8,482	מסחר	
1.1	48.8	58,779	48.9	59,439	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיר	
0.8	10.2	12,351	10.3	12,449	אחרים	
0.8	100.0	120,495	100.0	121,431	סך הכל	

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 31 במרס 2019				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני* במיליוני ש"ח		
543	1,733	162	1,571	שירותים פיננסיים	1.
846	847	604	243	תעשייה	2.
32	841	5	836	שירותים פיננסיים	3.
714	714	-	714	שירותים פיננסיים	4.
606	606	6	600	שירותים פיננסיים	5.
600	600	350	250	מסחר	6.

ליום 31 בדצמבר 2018				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני* במיליוני ש"ח		
763	2,223	224	1,999	שירותים פיננסיים	1.
906	906	6	900	שירותים פיננסיים	2.
868	868	738	130	תעשייה	3.
700	700	-	700	שירותים פיננסיים	4.
-	432	-	432	שירותים פיננסיים	5.
402	402	172	230	אספקת חשמל ומים	6.

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 31 במרס 2019 הסתכמה ב-11,338 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,595 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, קיטון בשיעור של 10.0%.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
%		במיליוני ש"ח		
77.4	77.5	9,742	8,794	אגרות חוב ממשלתיות
5.5	4.7	698	530	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
6.4	7.5	803	846	קונצרני ומגובי נכסים
8.9	8.3	1,125	939	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
1.8	2.0	227	229	מניות ⁽²⁾
100.0	100.0	12,595	11,338	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח ובעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 409 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 531 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 76 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 23 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 77 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 19 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	השינוי במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
%	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
33.7	31.7	(15.4)	4,250	3,596	מטבע ישראלי
5.7	5.4	(14.6)	712	608	- לא צמוד
58.8	60.9	(6.8)	7,406	6,905	- צמוד למדד
1.8	2.0	0.9	227	229	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	(10.0)	12,595	11,338	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 31 במרס 2019:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	
229	120	16	93	מניות וקרנות השקעה פרטיות
3,538	-	-	3,538	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
666	-	266	400	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
6,480	-	6,347	133	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות נכסים
425	-	425	-	אגרות חוב מגובות משכנתא (MBS)
11,338	120	7,054	4,164	סך הכל
100.0	1.1	62.2	36.7	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פינמיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
3,491	3,402	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 31.3.19 - 3,264 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 3,364 מיליון ש"ח)
2,051	1,972	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 31.3.19 - 1,890 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 1,944 מיליון ש"ח)
96	247	צרפת
459	134	קנדה
547	507	גרמניה (כולל ממשלת גרמניה או בערבותה - 31.3.19 - 507 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 547 מיליון ש"ח)
93	38	אירופה - אחרים (31.3.19 - 2 מדינות; 31.12.18 - 2 מדינות)
29	-	בריטניה
204	180	המזרח הרחוק, ניו זילנד ואחרים (31.3.19 - 5 מדינות; 31.12.18 - 5 מדינות)
6,970	6,480	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 3% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
במיליוני ש"ח		
72	73	שירותים פיננסיים
68	43	בנקים
46	46	תעשייה
139	138	חשמל ומים
161	172	בניה ונדל"ן
9	8	תקשורת ושירותי מחשב
50	51	מסחר
5	5	שירותים ציבוריים
63	103	תחבורה
23	27	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
636	666	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-6,480 מיליון ש"ח (1,784 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 1,086 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 138 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,264 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 1,992 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-1% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (למעט ממשלת ישראל או ארצות הברית) אינה עולה על 4% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3.4 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-35 מיליון ש"ח (כ-10 מיליון דולר), בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח (כ-2 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2018.
- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (Mortgage Backed Securities - MBS)** - מסתכמות ב-425 מיליון ש"ח (117 מיליון דולר). מתוכן אגרות חוב בסך של 422 מיליון ש"ח (116 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-3 מיליון ש"ח (1 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב (Freddie Mac-I Fannie Mae).

להלן ניתוח רגישות ליום 31 במרס 2019 של השפעת שינויים בשערי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

עלייה של 200 נקודות בסיס	שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	
	שינוי בשווי ההוגן	שינוי בשווי ההוגן
	במיליוני דולר	בנקודות אחוז
	(7.9)	(6.7)
עלייה של 100 נקודות בסיס	(3.4)	(4.8)
ירידה של 100 נקודות בסיס	1.5	14.3
ירידה של 200 נקודות בסיס	1.4	42

יתרת הרווחים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 31 במרס 2019 הסתכמה ב-45 מיליון ש"ח.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 במרס 2019 הסתכמו ב-34,108 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,303 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 9.0%.

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2019 הסתכמו ב-115,349 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111,697 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 3.3%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		השינוי		יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
%	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
77.3	76.9	2.7	2,332	86,317	88,649	מטבעי ישראלי
5.2	5.1	-	(1)	5,858	5,857	- לא צמוד
17.0	17.6	7.4	1,402	18,968	20,370	- צמוד למדד
0.5	0.4	(14.6)	(81)	554	473	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	3.3	3,652	111,697	115,349	פריטים לא כספיים
						סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	31 במרס 2019	
%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
(1.2)	(4.7)	9,212	9,556	9,104	עסקים גדולים
(3.9)	(4.8)	5,167	5,219	4,966	עסקים בינוניים
(0.6)	10.2	17,802	16,050	17,694	עסקים קטנים וזעירים
0.5	6.9	50,300	47,268	50,532	משקי בית
(2.3)	0.2	8,029	7,827	7,843	בנקאות פרטית
19.0	(3.0)	21,187	25,993	25,210	גופים מוסדיים
3.3	3.1	111,697	111,913	115,349	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2019 עמד על 312 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-304 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרס 2019 הסתכמו ב-4,270 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,989 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018. קיטון בשיעור של 14.4%.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2019 ב-8,208 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,093 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 1.4%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.
ליחסי הון מינימליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח.
בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפני נתוני מועד הדיווח הינם 9.31%-12.81% בהתאמה.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.31% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.81%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2019 עומדת התקרה על 30%.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.
- ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה הוערכה בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 31 במרס 2019, היה מביא לקיטון של כ-0.10% ביחסי הלימות ההון.
- במהלך שנת 2018 קיבל דירקטוריון הבנק החלטה על ביצוע מהלכי התייעלות נוספים באוצר החייל. ברבעון השלישי של שנת 2018 התקבלה החלטה על מיזוג וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. החלטות אלו והשלכותיהן הצפויות הינן מעבר לתוכנית התייעלות המקורית של הקבוצה משנת 2016. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 31 במרס 2019 היה מביא לקיטון נוסף של 0.07% ביחסי הלימות ההון.

יישום הוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את הוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל. במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2018 הוגש כנדרש לבנק ישראל. תשתית תהליך הנאותות הונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
8,321	8,434	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,713	2,603	הון רובד 2, לאחר ניכויים
11,034	11,037	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
71,847	73,000	סיכון אשראי
889	620	סיכונים שוק
6,401	6,504	סיכון תפעולי
79,137	80,124	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.51%	10.53%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.77%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.31%	9.31%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.81%	12.81%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2019 עמד על 10.53%, בהשוואה ל-10.51% ליום 31 בדצמבר 2018. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2019 עמד על 13.77%, בהשוואה ל-13.94% ליום 31 בדצמבר 2018. ההון הכולל ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-11,037 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11,034 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2018. בסיס ההון הושפע, מחד מרווח בסך של 183 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הצגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 42 מיליון ש"ח. מאידך, גידול זה קוודז בדיבידנד ששולם בסך של 105 מיליון ש"ח ומקיטון בסך של 113 מיליון ש"ח במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי.

נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2019 הסתכמו ב-80,124 מיליון ש"ח בהשוואה ל-79,137 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. הגידול בנכסי הסיכון נבע בעיקר מגידול האשראי לציבור.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

בנק מסד בע"מ		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	באחוזים
13.04%	13.22%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	14.29%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 31 במרס 2019 עומד על 5.71%, בהשוואה ל 5.76% ליום 31 בדצמבר 2018.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2016:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	דיבידנד למניה בש"ח
17 בנובמבר 2016	5 בדצמבר 2016	200	1.99
15 במרס 2017	2 באפריל 2017	70	0.70
23 במאי 2017	14 ביוני 2017	70	0.70
14 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70	0.70
14 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100	1.00
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00
20 בנובמבר 2018	9 בדצמבר 2018	100	1.00
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05

לאחר תאריך המאזן, ביום 28 במאי 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי מניות הבנק בסך כולל של 85 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 6 ביוני 2019 ויום התשלום יהיה ביום 17 ביוני 2019. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בראור 11א' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה בראור 11 לדוחות הכספיים. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה בראור 11א' לדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות 31 במרס		שנת ינואר 31 במרס		שלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		
2018	2019	השינוי	2018	2019		
ב-%		ב-%		במיליוני ש"ח		
10.8	9.7	(8.5)	106	97		עסקים גדולים
6.1	6.2	3.3	60	62		עסקים בינוניים
23.6	23.7	2.6	232	238		עסקים קטנים וזעירים
42.6	44.4	6.0	420	445		משקי בית
2.4	2.7	12.5	24	27		בנקאות פרטית
6.1	6.8	13.3	60	68		גופים מוסדיים
8.4	6.5	(21.7)	83	65		ניהול פיננסי
100.0	100.0	1.7	985	1,002		סך הכל

ב. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

שלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		שלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס		
2018	2019	2018	2019	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
38	41			עסקים גדולים
17	7			עסקים בינוניים
22	43			עסקים קטנים וזעירים
(2)	31			משקי בית
5	6			בנקאות פרטית
11	13			גופים מוסדיים
46	42			ניהול פיננסי
137	183			סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

חלק המגזר מסך האשראי לציבור 31 במרס		אשראי לציבור			
2018	2019	השינוי	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
%-ב	%-ב	%-ב	2018	2019	
			במליוני ש"ח		
21.2	21.3	5.7	17,107	18,088	עסקים גדולים
6.9	6.4	(1.2)	5,597	5,532	עסקים בינוניים
18.4	18.6	6.2	14,883	15,804	עסקים קטנים וזעירים
52.6	52.5	5.2	42,491	44,708	משקי בית
0.1	0.1	(15.1)	53	45	בנקאות פרטית
0.8	1.1	45.5	624	908	גופים מוסדיים
100.0	100.0	5.4	80,755	85,085	סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור 31 במרס		פקדונות הציבור			
2018	2019	השינוי	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
%-ב	%-ב	%-ב	2018	2019	
			במליוני ש"ח		
9.3	7.4	(20.4)	10,454	8,325	עסקים גדולים
4.5	4.3	(3.6)	5,055	4,873	עסקים בינוניים
14.3	15.8	11.0	16,024	17,790	עסקים קטנים וזעירים
41.6	44.4	7.0	46,778	50,066	משקי בית
6.9	6.9	0.9	7,719	7,787	בנקאות פרטית
23.4	21.2	(9.0)	26,257	23,887	גופים מוסדיים
100.0	100.0	0.4	112,287	112,728	סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018				לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
264	74	42	148	273	69	43	161	הכנסות רבית, נטו
134	32	18	84	124	28	19	77	הכנסות שאינן מרבית
398	106	60	232	397	97	62	238	סך הכנסות
13	(7)	1	19	16	(17)	21	12	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
258	52	30	176	228	42	29	157	הוצאות תפעוליות ואחרות
77	38	17	22	91	41	7	43	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
37,587	17,107	5,597	14,883	39,424	18,088	5,532	15,804	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
38,832	17,789	5,694	15,349	40,291	18,465	5,610	16,216	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
31,533	10,454	5,055	16,024	30,988	8,325	4,873	17,790	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
30,825	9,556	5,219	16,050	31,764	9,104	4,966	17,694	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-273 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-264 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.4%, אשר נבע בעיקר מעליה בהיקפי הפעילות ומגידול בהכנסות מפעילות קבלת פקדונות, בעיקר עקב עליית הרבית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-228 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-258 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11.6%, שנבע בעיקר מהוצאות שגרשו בתקופה המקבילה אשתקד בגין הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק, הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל ומקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק ובעליית שכר.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 18.2%.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-39,424 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-37,587 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.9%.

האשראי לציבור ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-40,291 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,832 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018, גידול בשיעור של 3.8%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-30,988 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,533 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.7%.

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2019 הסתכמו ב-31,764 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30,825 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018, גידול בשיעור של 3.0%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2019			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
282	8	274	318	10	308	הכנסות רבית, נטו
162	16	146	154	17	137	הכנסות שאינן מרבית
444	24	420	472	27	445	סך הכנסות
14	-	14	18	-	18	הוצאות בגין הפסדי אשראי
418	16	402	387	17	370	הוצאות תפעוליות ואחרות
3	5	(2)	37	6	31	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
42,544	53	42,491	44,753	45	44,708	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
43,404	52	43,352	45,854	54	45,800	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
54,497	7,719	46,778	57,853	7,787	50,066	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
55,095	7,827	47,268	58,375	7,843	50,532	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-318 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-282 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.8%, אשר נבע בעיקר מעליה בהיקפי הפעילות ומגידול בהכנסות מפעילות קבלת פקדונות, בעיקר עקב עליית הרבית.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-154 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-162 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.9%. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-387 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-418 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.4%, שנבע בעיקר מהוצאות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק, הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל ומקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק ובעליית שכר.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-37 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-44,753 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42,544 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.2%.

האשראי לציבור ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-45,854 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43,404 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018, גידול בשיעור של 5.6%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-57,853 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54,497 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.2%.

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2019 הסתכמו ב-58,375 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-55,095 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018, גידול בשיעור של 6.0%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-65 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-42 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי, מוסברת בעיקר מקיטון ברווח הון ממכירת בנינים וציוד שהסתכם ב-19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון הראשון של השנה לא נרשם רווח ממכירת בנינים וציוד. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול ברווחים מהשקעה באגרות חוב ומניות בסך של 6 מיליון ש"ח ובגידול בחלק הבנק ברווחי כאל בסך של 4 מיליון ש"ח.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 31 במרס 2019 הסתכמה ב-344 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-8,445 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,255 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 2.3%. סך כל ההון של מסד ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-674 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-653 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 3.2%. הרווח הנקי של מסד הסתכם ב-18.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 16.2%. השינוי ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהכנסות רבית הנובע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור. חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם ב-9.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי עמדה על 11.7%, בהשוואה ל-11.2% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 14.29%, בהשוואה ל-14.12% בסוף שנת 2018. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 13.22%, בהשוואה ל-13.04% בסוף שנת 2018. במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2017 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2020, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2020.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראלכרט". השקעת הבנק בכאל ליום 31 במרס 2019 הסתכמה ב-617 מיליון ש"ח. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 15.4%, בהשוואה ל-15.9% בסוף שנת 2018. חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם ב-11.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 61.4%. הגידול ברווח מוסבר בעיקר מעלייה בהכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הנובע מגידול במחזור העסקאות. בחוד מאי 2019 חילקה כאל דיבידנד בסך של 150 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-42 מיליון ש"ח. ראה באור 9 באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

31	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
33	סיכון אשראי
41	סיכון שוק
50	סיכון נזילות
50	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2018. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.
- ב. כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ג. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי ומערך הייעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ו. מנהל הסיכונים הראשי, רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
  - רו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית, משמש כמנהל סיכוני האשראי.
  - מר אבי שטרנשוש, ראש המערך הפיננסי, משמש כמנהל הסיכונים הפיננסיים.
  - מר אמיר בירנבוים משמש כמנהל סיכוני ציות במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי ובכלל זה, בין היתר, מנהל סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרוו, אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA והסכם ה-OS. עד ליום 31 במרס 2019 שימש בתפקידים כאמור, מר יעקב קונורטוב שפרש מהבנק.
  - מר יוסי לוי, ראש חטיבת משאבים, משמש כמנהל הסיכון האסטרטגי.
  - מר רון גריסרו, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכוני דו.
  - מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכוני הסייבר.
  - עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
  - רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
- ח. רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים, משמש כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית. בנוסף, מנהל הגנת הסייבר כפוף אליו מקצועית.
- ט. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- י. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- יא. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נטולות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאינדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוהו או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 במרס 2019, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיבי השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 31 במרס 2019, הסתכם ב-1,854 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,820 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 1.9%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 31 במרס 2019, עמד על 1.5%, בדומה ליחס זה בסוף שנת 2018. 21.7% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 14.3% לענף הנדל"ן, 20.9% לענף המסחר ו-31.6% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדירור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.9%, בדומה ליחס זה בסוף שנת 2018.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.ב.1 (1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2018			31 במרס 2019			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
576	104	472	629	105	524	695	116	579	סיכון אשראי פגום
165	4	161	160	5	155	159	5	154	סיכון אשראי נחות
1,079	101	978	824	106	718	1,000	108	892	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
1,820	209	1,611	1,613	216	1,397	1,854	229	1,625	סך סיכון אשראי בעייתי
243	-	243	231	-	231	226	-	226	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
במיליוני ש"ח			
418	477	528	2. נכסים שאינם מבצעים חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית
49	42	46	3. נכסים פגומים מבצעים חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית
5	5	5	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
54	47	51	סך הכל נכסים פגומים מבצעים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019			
סה"כ	פרטי	מסחרי	סה"כ	פרטי	מסחרי	סה"כ	פרטי	מסחרי	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
542	95	447	542	95	447	467	100	367	4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור**
212	67	145	85	15	70	183	27	156	יתרת חובות פגומים לתחילת שנה
(4)	-	(4)	(8)	-	(8)	-	-	-	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה
(115)	(26)	(89)	(32)	(3)	(29)	(29)	(4)	(25)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(168)	(36)	(132)	(68)	(11)	(57)	(47)	(10)	(37)	חובות פגומים שנמחקו
467	100	367	519	96	423	574	113	461	חובות פגומים שנפרעו
									יתרת חובות פגומים לסוף שנה
263	74	189	263	74	189	233	83	150	** מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש
131	54	77	28	10	18	46	18	28	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
(65)	(21)	(44)	(10)	(4)	(6)	(6)	(4)	(2)	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(96)	(24)	(72)	(19)	(7)	(12)	(19)	(7)	(12)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
233	83	150	262	73	189	254	90	164	חובות בארגון מחדש שנפרעו
									יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש
162	26	136	162	26	136	144	23	121	שינויים בהפרשות להפסדי אשראי
98	18	80	31	4	27	42	5	37	בגין חובות פגומים
(116)	(21)	(95)	(27)	(5)	(22)	(21)	(3)	(18)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה השנה
144	23	121	166	25	141	165	25	140	גידול בהפרשות
									גביות ומחיקות
									יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019	
0.83%	0.91%	0.92%	5. מדדי סיכון
0.55%	0.63%	0.66%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.28%	0.28%	0.26%	מזה:
1.51%	1.36%	1.53%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום מיתרת האשראי לציבור
0.20%	0.13%	0.17%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.16%	0.08%	0.06%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיון האשראי הכולל בגין הציבור
1.02%	1.02%	1.02%	שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
185.9%	162.0%	155.6%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
122.3%	112.1%	111.6%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
15.3%	7.8%	6.0%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום
			שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
			שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2019						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
169	(1)	(10)	214	403	9,359	10,082
79	4	7	55	176	9,599	10,023
23	-	1	78	90	5,632	5,913
183	20	40	138	387	7,840	8,482
25	(4)	(4)	2	14	13,793	13,935
84	3	7	88	192	11,317	12,148
560	22	41	575	1,262	57,540	60,583
118	-	(1)	10	198	25,606	26,148
276	14	19	103	387	31,669	33,291
954	36	59	688	1,847	114,815	120,022
-	-	-	-	-	9,307	9,307
954	36	59	688	1,847	124,122	129,329
פעילות לווים בחו"ל						
1	(23)	(23)	7	7	1,401	1,409
-	-	-	-	-	4,291	4,291
1	(23)	(23)	7	7	5,692	5,700
955	13	36	695	1,854	129,814	135,029

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 90,143 מיליון ש"ח, 11,109 מיליון ש"ח, 664 מיליון ש"ח, 941 מיליון ש"ח ו-32,172 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירוג שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 312 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 143 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדירוג שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדירוג בסך 2,809 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018*						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
						תעשייה
134	3	(4)	141	269	9,594	10,162
78	4	8	52	114	9,686	9,974
24	-	-	91	94	5,376	5,614
191	-	10	153	380	7,760	8,423
23	-	(1)	1	23	12,135	12,179
74	1	2	86	199	10,697	11,576
524	8	15	524	1,079	55,248	57,928
116	-	1	10	169	24,191	24,733
268	10	13	87	357	29,738	31,372
908	18	29	621	1,605	109,177	114,033
-	-	-	-	-	8,169	8,169
908	18	29	621	1,605	117,346	122,202
						פעילות לווים בחו"ל
2	(2)	(2)	8	8	2,145	2,154
-	-	-	-	-	3,576	3,576
2	(2)	(2)	8	8	5,721	5,730
910	16	27	629	1,613	123,067	127,932

* סווג מחדש.

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 85,060 מיליון ש"ח, 10,233 מיליון ש"ח, 637 מיליון ש"ח, 1,189 מיליון ש"ח ו-30,813 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 302 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 198 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,772 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
178	(3)	34	136	458	9,576	10,253
76	-	1	55	121	9,491	9,797
21	1	-	73	76	5,565	5,750
161	68	50	113	371	7,242	7,981
25	-	1	1	21	14,282	14,452
81	13	18	89	192	11,067	11,850
542	79	104	467	1,239	57,223	60,083
119	-	4	6	198	25,043	25,629
271	57	63	95	375	31,424	33,150
932	136	171	568	1,812	113,690	118,862
-	-	-	-	-	10,725	10,726
932	136	171	568	1,812	124,415	129,588
פעילות לווים בחו"ל						
-	(3)	(5)	8	8	1,625	1,633
-	-	-	-	-	4,839	4,840
-	(3)	(5)	8	8	6,464	6,473
932	133	166	576	1,820	130,879	136,061

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 88,776 מיליון ש"ח, 12,368 מיליון ש"ח, 863 מיליון ש"ח, 1,399 מיליון ש"ח ו-32,655 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 309 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 95 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,875 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2019			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
597	1	596	552	1	551	AA- תד AAA
1,729	15	1,714	1,505	23	1,482	A- תד A+
56	12	44	86	24	62	BBB- תד BBB+
51	-	51	44	-	44	B- תד BB+
2	2	-	2	2	-	ללא דירוג
2,435	30	2,405	2,189	50	2,139	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, נירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדרוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 31 במרס 2019 ב-293 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 327 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (94%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד AA- כאשר 25% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-78 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-1.6 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.7 מיליארד ש"ח, בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 31 במרס 2019, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,655 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות* (1) (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2019			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)	מאזנית (2)	סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)	מאזנית (2)	
3,998	121	3,877	3,667	88	3,579	ארצות הברית
4,036	453	3,583	3,617	405	3,212	מדינות אחרות
8,034	574	7,460	7,284	493	6,791	סך כל החשיפות למדינות זרות
33	18	15	45	19	26	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
350	96	254	239	52	187	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
6	2	4	5	1	4	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

היקף הלוואות לדיור

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 987 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,008 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.1%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 980 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,004 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.4%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרענות מוקדמים בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכם ב-77 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-86 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 10.5%.

תיק ההלוואות לדיור בבנק ליום 31 במרס 2019 הסתכם ב-24,645 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23,041 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018, גידול בשיעור של 7.0%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים בגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור החזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינויי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמהיל הלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה במשורה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. ככלל, הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2019 כולל כ-70% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-72% ב-31 במרס 2018. כ-93% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה לכ-95% ב-31 במרס 2018.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 כוללים כ-70% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה ל-74% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-93% מהביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה ל-100% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן הלוואה. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2019 כולל כ-85% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-83% ב-31 במרס 2018. כ-94% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה לכ-93% ב-31 במרס 2018. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 כוללים כ-80% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-81% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-88% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-89% בתקופה המקבילה אשתקד.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2019 כולל שיעור של 62% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 15,255 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 כוללים סך של 356 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 36% מסך הביצועים וסך של 224 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2019 כולל כ-60% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 14,873 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 כוללים כ-50% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 494 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

בביטחון		למטרת מגורים											
סך הכל	דירת מגורים	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד מדד		מגזר לא צמוד		מגזר לא צמוד		סך הכל		
			רביית משתנה		רביית משתנה		רביית משתנה		רביית קבועה				
			יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור			
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
24,645	884	23,761	0.1	30	16.7	3,963	13.3	3,150	44.4	10,563	25.5	6,055	31.3.19
24,138	916	23,222	0.1	34	16.9	3,925	13.5	3,132	44.1	10,246	25.4	5,885	31.12.18

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2015	שנת 2016	שנת 2017	שנת 2018	שלושה חודשים 2018	שלושה חודשים 2019	
4,796	4,337	3,756	4,149	1,004	980	ביצועי ההלוואות לדיור (במיליוני ש"ח)
29.4%	(9.6%)	(13.4%)	10.5%	2.3%	(2.4%)	שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה
0.01%	0.01%	(0.01%)	-	0.01%	(0.03%)	שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
0.60%	0.55%	0.51%	0.50%	0.50%	0.50%	שיעור הפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ופועל ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסייה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר לאשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בסניפי אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים לשעבר במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי משרד הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות הוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הבטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. כ-77% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	31 במרס	31 בדצמבר	31 במרס		
2018	2018	2018	2018	2019	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.9)	1.4	5,136	5,016	5,088	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2.2	7.0	15,646	14,935	15,986	הלוואות אחרות
1.4	5.6	20,782	19,951	21,074	סך כל סיכון האשראי המאזני
1.3	1.1	4,147	4,156	4,200	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
(0.3)	4.9	6,658	6,328	6,636	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
(11.7)	49.7	1,542	909	1,361	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
(1.2)	7.1	12,347	11,393	12,197	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
0.4	6.1	33,129	31,344	33,271	סך כל סיכון האשראי הכולל
5.8	9.3	20,228	19,568	21,394	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	31 במרס	31 בדצמבר	31 במרס		
2018	2018	2018	2018	2019	
ב-%		במיליוני ש"ח			
8.4	18.4	95	87	103	סיכון אשראי פגום
1.4	5.2	280	270	284	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
0.4	6.1	32,754	30,987	32,884	סיכון אשראי לא בעייתי
0.4	6.1	33,129	31,344	33,271	סך כל סיכון האשראי
(3.3)	(32.6)	30	43	29	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
8.4	23.3	83	73	90	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		0.30%	0.26%	0.36%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

31 במרס 2019				הכנסה קבועה בחשבון* באלפי ש"ח ללא הכנסה קבועה עד 10 מ-10 עד 20 מעל 20 סך הכל
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח במיליוני ש"ח	
158	347	27	320	
2,558	5,033	584	4,449	
3,423	6,251	1,392	4,859	
6,058	9,443	3,773	5,671	
12,197	21,074	5,776	15,299	

31 במרס 2018				הכנסה קבועה בחשבון* באלפי ש"ח ללא הכנסה קבועה עד 10 מ-10 עד 20 מעל 20 סך הכל
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח במיליוני ש"ח	
202	411	39	372	
2,255	4,522	471	4,051	
3,421	5,977	1,247	4,730	
5,515	9,041	3,767	5,275	
11,393	19,951	5,524	14,428	

31 בדצמבר 2018				הכנסה קבועה בחשבון* באלפי ש"ח ללא הכנסה קבועה עד 10 מ-10 עד 20 מעל 20 סך הכל
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח במיליוני ש"ח	
169	341	28	313	
2,462	4,731	522	4,209	
3,478	6,158	1,271	4,886	
6,238	9,552	3,738	5,816	
12,347	20,782	5,559	15,224	

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנתורה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
		במיליוני ש"ח	עד שנה
5,678	5,571	5,297	משנה ועד שלוש שנים
2,974	2,866	2,997	משלוש שנים ועד חמש שנים
4,457	4,310	4,579	מחמש שנים ועד שבע שנים
2,761	2,479	2,827	מעל שבע שנים
4,912	4,725	5,374	סך הכל
20,782	19,951	21,074	

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2018			31 במרס 2019			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
869	608	261	896	641	255	863	609	254	עד 10
1,203	815	388	1,180	787	393	1,153	768	385	מ-10 עד 20
2,957	1,862	1,095	2,754	1,662	1,092	2,842	1,748	1,094	מ-20 עד 40
6,093	3,136	2,957	5,664	2,771	2,893	5,906	2,929	2,977	מ-40 עד 80
8,727	3,083	5,644	8,146	2,769	5,377	8,563	2,894	5,669	מ-80 עד 150
8,632	2,157	6,475	8,229	2,060	6,169	8,621	2,081	6,540	מ-150 עד 300
4,648	686	3,962	4,475	703	3,772	5,323	1,168	4,155	מעל 300
33,129	12,347	20,782	31,344	11,393	19,951	33,271	12,197	21,074	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2018		31 במרס 2018		31 במרס 2019		סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	במיליוני ש"ח	סיכון אשראי מאזני	במיליוני ש"ח	סיכון אשראי מאזני	במיליוני ש"ח	
1,787	1,787	1,678	1,678	1,739	1,739	עו"ש
3,349	3,349	3,338	3,338	3,349	3,349	כרטיסי אשראי
15,068	15,068	14,322	14,322	15,272	15,272	אשראי ברבית משתנה
578	578	613	613	714	714	אשראי ברבית קבועה
20,782	20,782	19,951	19,951	21,074	21,074	סך הכל

בטחונות

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2018			31 במרס 2019			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			סך אשראי המגובה בבטחונות*
5,440	1,381	4,059	4,630	828	3,802	5,402	1,199	4,203	
4,465	1,141	3,324	3,601	576	3,025	4,441	957	3,484	*מזה:
975	240	735	1,029	252	777	961	242	719	בטחונות לא נזילים
									בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע הסיכון בו פועלת המערכת הבנקאית הישראלית בתחום האשראי לבינוי ונדל"ן וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי למגורים, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מידתיות וזהירות זו באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, בחינת כשלים זהירה בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככול הניתן את הסיכונים. כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה ביעוד למניב, וכן אשראי לנדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. הבנק מקיים מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב תשואה.

הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלואאה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי. בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר	31 במרס		
	2018	2019	
			במיליוני ש"ח
			סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
			נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
			מזה: קרקע גולמית
			נדל"ן בתהליכי בניה
			נדל"ן שבנייתו הושלמה
			אחר ⁽²⁾
			סך הכל
1,846	1,516	2,002	
4,484	5,156	4,527	
4,253	4,179	4,332	
4,964	4,873	5,075	
15,547	15,724	15,936	

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,201 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 503 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 5,157 מיליון ש"ח (31.3.18 - 5,282 מיליון ש"ח, 420 מיליון ש"ח ו-5,149 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.18 - 5,638 מיליון ש"ח, 430 מיליון ש"ח ו-4,515 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עיסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות.

התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני.

ליום 31 במרס 2019, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוז' מאזני, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-703 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,425 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2018 ו-708 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. ובכללם סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תגודתיות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

החשיפה ברבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורותיו העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציות. סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית בהתאם להוראות.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

% החשיפה בפועל		
31 בדצמבר 2018	31 במרס 2019	
0.06	0.57	מט"י לא צמוד
(1.73)	(2.09)	מט"י צמוד מדד
(0.46)	(0.42)	מט"ח וצמוד מט"ח

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2018			31 במרס 2019			
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
6,439	(138)	6,577	5,812	66	5,746	7,212	(41)	7,253	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
5,826	(1,064)	6,890	5,301	(617)	5,918	7,026	129	6,897	מזה: תיק בנקאי

(1) פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14א' לדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2018			31 במרס 2019			
סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
									שינויים מקבילים
(106)	(25)	(81)	40	(32)	72	(111)	(21)	(90)	עלייה במקביל של 1%
(98)	(15)	(83)	50	(32)	82	(110)	(19)	(91)	מזה: תיק בנקאי
130	21	109	61	28	33	132	12	120	ירידה במקביל של 1%
124	14	110	46	26	20	131	8	123	מזה: תיק בנקאי
									שינויים לא מקבילים
(189)	1	(190)	(129)	3	(132)	(219)	14	(233)	התללה ⁽²⁾
141	(11)	152	160	(12)	172	165	13	152	השטחה ⁽³⁾
40	(17)	57	153	(23)	176	96	3	93	עליית רבית בטווח הקצר
(30)	5	(35)	(65)	21	(86)	(80)	28	(108)	ירידת רבית בטווח הקצר

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2018			31 במרס 2018			31 במרס 2019			
סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
									שינויים מקבילים
300	10	290	303	6	297	304	11	293	עלייה במקביל של 1%
288	-	288	296	1	295	292	-	292	מזה: תיק בנקאי
(555)	(10)	(545)	(513)	(6)	(507)	(568)	(11)	(557)	ירידה במקביל של 1%
(543)	-	(543)	(507)	(1)	(506)	(557)	-	(557)	מזה: תיק בנקאי

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש).

(2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועליה ברבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עליה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.

(4) לאחר השפעות מקדזות.

(5) בתרחישי ירידת רבית במגזר צמוד המדד נלקחת בחישוב סביבת רבית שלילית.

(6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על הכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

% מההון הפנוי		חשיפת ההון הפנוי		
ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס 2019	
87	76	5,504	4,946	מט"ל לא צמוד
16	26	1,045	1,640	מט"ל צמוד מדד
(3)	(2)	(199)	(97)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 במרס 2019 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

איר	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין
6	4	ירידה של 5%
12	14	ירידה של 10%
4	-	עלייה של 5%
13	4	עלייה של 10%

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פורוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 31 במרס 2019 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי במדד	ירידה של 3%	עלייה של 3%
(67)		
51		

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 במרס 2019			
סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
3,209	-	3,209	3,136	-	3,136	עסקאות גידור: חוזי רבית
25,901	25,001	900	22,442	21,405	1,037	עסקאות אחרות: חוזי רבית
60,101	51,250	8,851	62,745	49,081	13,664	חוזי מטבע חוץ
45,327	45,290	37	38,134	38,134	-	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
134,538	121,541	12,997	126,457	108,620	17,837	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2019 עמד על 132%, בהשוואה ל-122% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%. למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 31 במרס 2019 ב-44.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-42.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-31.9 מיליארד ש"ח, וכ-12.8 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2019, עומד על 133.6%, בהשוואה ל-132.5% ב-31 בדצמבר 2018. ביום 31 במרס 2019 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-119.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-116.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגדרי לקוחות, ובמטבעות שונים. לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני-ארוך. ככלל, חשיפות המטבע של הבנק במגזר המט"ח הינן נמוכות (ראה פרק סיכון שוק). חשיפת המדד של קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2019 הסתכמה ב-1,640 מיליון ש"ח.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרס 2019	
במיליוני ש"ח		
2,017	2,462	1
1,758	2,366	2
1,672	2,282	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

- לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2018, למעט:
    - סיכון סייבר ואבטחת מידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, ברבעון זה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך גם הוא ברמה "בינונית", לאור חשיבותו וריבוי אירועים בארץ ובעולם בכלל ובמערכת הפיננסית בפרט וכן, לאור המשך הרחבת פעילות הדיגיטל.
    - הערכת סיכון יחסי עבודה הופחתה לרמה "בינונית" והסיכון מוצג כחלק מהסיכון התפעולי, לאור שיפור ביחסי העבודה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2018 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרס 2019 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק, למעט התאמת בקורות בקשר עם מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 28 במאי 2019
כ"ג באייר, תשע"ט

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2019 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראיה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

28 במאי 2019

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2019 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרום מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

28 במאי 2019

דוחות כספיים

55	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
56	דוח רווח והפסד
57	דוח על הרווח הכולל
58	מאזן
59	דוח על השינויים בהון
60	דוח על תזרימי המזומנים
62	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 31 במרס 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

28 במאי 2019

דוח רווח והפסד מאוחד

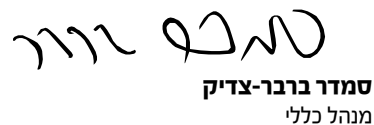
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		באור	
	2018	2019		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
3,001	654	727	2	הכנסות רבית
515	70	92	2	הוצאות רבית
2,486	584	635		הכנסות רבית, נטו
166	27	36	6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,320	557	599		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מרבית
231	40	46	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,325	338	320		עמלות
81	23	1		הכנסות אחרות
1,637	401	367		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
1,696	446	402		משכורות והוצאות נלוות
376	96	92		אחזקה ופחת בנינים וציוד
91	23	23		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
656	172	156		הוצאות אחרות
2,819	737	673		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,138	221	293		רווח לפני מסים
408	82	111		הפרשה למסים על הרווח
730	139	182		רווח לאחר מסים
37	6	10		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
				רווח נקי:
767	145	192		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(8)	(9)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	137	183		המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
7.31	1.37	1.82		רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

בשקלים חדשים

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 28 במאי 2019

דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
767	145	192	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(8)	(9)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	137	183	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(102)	(42)	66	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
37	7	(8)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(65)	(35)	58	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
22	11	(20)	השפעת המס המתייחס
(43)	(24)	38	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(4)	-	1	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	(24)	37	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
724	121	230	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(8)	(10)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
694	113	220	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		31 במרס		באור	
2018	2018	2019			
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)			
נכסים					
31,303	34,481	34,108			מזומנים ופקדונות בבנקים
12,595	10,471	11,338	5		ניירות ערך ⁽⁴⁾
863	637	664			ניירות ערך שנשאלו
85,160	82,745	87,246	6,12		אשראי לציבור
(868)	(841)	(893)	6,12		הפרשה להפסדי אשראי
84,292	81,904	86,353			אשראי לציבור, נטו
700	677	676			אשראי לממשלה
606	571	617			השקעה בחברה כלולה
1,023	1,046	1,011			בנינים וציוד
239	228	231			נכסים בלתי מוחשיים
1,399	1,189	941	10		נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,100	1,397	1,044			נכסים אחרים ⁽²⁾
-	35	-			נכסים המוחזקים למכירה
134,120	132,636	136,983			סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
111,697	111,913	115,349	7		פקדונות הציבור
1,150	359	1,064			פקדונות מבנקים
982	749	779			פקדונות הממשלה
4,989	4,980	4,270			אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,294	967	1,021	10		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,595	5,598	5,962			התחייבויות אחרות ⁽³⁾ ⁽¹⁾
125,707	124,566	128,445			סך כל ההתחייבויות
8,093	7,772	8,208			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
320	298	330			זכויות שאינן מקנות שליטה
8,413	8,070	8,538			סך כל ההון
134,120	132,636	136,983			סך כל ההתחייבויות והון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 62 מיליון ש"ח, 69 מיליון ש"ח, ו-64 מיליון ש"ח ב-31.3.19, 31.3.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 312 מיליון ש"ח, 298 מיליון ש"ח, ו-426 מיליון ש"ח ב-31.3.19, 31.3.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 536 מיליון ש"ח, 603 מיליון ש"ח, ו-586 מיליון ש"ח ב-31.3.19, 31.3.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 14ב'.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾		
8,413	320	8,093	7,325	(159)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
-	-	-	(8)	8	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽³⁾
8,413	320	8,093	7,317	(151)	927	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה
192	9	183	183	-	-	רווח נקי בתקופה
(105)	-	(105)	(105)	-	-	דיבידנד
38	1	37	-	37	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
8,538	330	8,208	7,395	(114)	927	יתרה ליום 31 במרס 2019

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	הפסד כולל אחר מצטבר		
				הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾		
8,046	290	7,756	6,949	(120)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
145	8	137	137	-	-	רווח נקי בתקופה
(95)	-	(95)	(95)	-	-	דיבידנד
(24)	-	(24)	-	(24)	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(2)	-	(2)	(2)	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
8,070	298	7,772	6,989	(144)	927	יתרה ליום 31 במרס 2018

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	הפסד כולל אחר מצטבר		
				הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾		
8,046	290	7,756	6,949	(120)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
767	34	733	733	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(355)	-	(355)	(355)	-	-	דיבידנד
(43)	(4)	(39)	-	(39)	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(2)	-	(2)	(2)	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
8,413	320	8,093	7,325	(159)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

(3) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור 1.ד.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2018 (מבוקר)	2019 (לא מבוקר)	
767	145	192	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
(37)	(6)	(10)	רווח נקי לתקופה
75	20	18	התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
91	23	23	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
(69)	(19)	-	פחת על בנינים וציוד
166	27	36	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(77)	(3)	(8)	רווח מממוש בנינים וציוד
(1)	3	3	רווח ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
-	-	(6)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(24)	(40)	(6)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
157	39	37	מסים נדחים, נטו
439	121	(189)	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
			התאמות בגין הפרשי שער
(6)	148	308	שינוי נטו בנכסים שוטפים:
109	(159)	61	ניירות ערך למסחר
(74)	172	403	נכסים אחרים
			נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,243	405	1,206	שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(24)	(351)	(273)	התחייבויות אחרות
122	14	(46)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,857	539	1,749	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			מזומנים נטו מפעילות שוטפת
146	(30)	(44)	תזרימי מזומנים לפעילות השקעה:
(50)	176	199	שינוי בפקדונות בבנקים
(3,897)	(1,884)	(2,060)	שינוי בניירות ערך שנשאלו
-	2	-	שינוי באשראי לציבור
(25)	(2)	24	שינוי באשראי לציבור המוחזק למכירה
(7,530)	(2,260)	(1,376)	שינוי באשראי לממשלה
305	218	77	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
1,009	203	808	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
4,232	1,501	1,349	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
(47)	(6)	(6)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
113	21	-	רכישת בנינים וציוד
(95)	(16)	(15)	תמורה מממוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(5,839)	(2,077)	(1,044)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
			מזומנים נטו לפעילות השקעה

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2018 (לא מבוקר)	2019 (לא מבוקר)	
(3,923)	(1,972)	3,789	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
(39)	(791)	(53)	שינוי בפקדונות הציבור
53	195	(830)	שינוי בפקדונות מבנקים
(340)	(340)	-	שינוי בפקדונות הממשלה
252	-	-	רכישה נוספת של מניות בחברה מאוחדת
(559)	(245)	(662)	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(355)	(95)	(105)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(4,911)	(3,248)	2,139	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(7,893)	(4,786)	2,844	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
38,863	38,863	31,126	גידול (קטיון) במזומנים
156	51	(83)	יתרת מזומנים לתחילת השנה
31,126	34,128	33,887	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
			יתרת מזומנים לסוף התקופה
			רבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,137	705	841	רבית שהתקבלה
(657)	(184)	(178)	רבית ששולמה
19	5	2	דיבידנדים שהתקבלו
(487)	(108)	(72)	מסים על הכנסה ששולמו
70	57	42	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2019 כוללת את אלה של הבנק ושל חברות הבנות וחברה כלולה שלו (להלן - "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר 2018 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 במאי 2019.

ב. עקרונות הדיוח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיוח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנתרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיוח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיוח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיוח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיוח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.
2. תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים

ביום 30 באוגוסט 2018, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים.

מכשירים נגזרים וגידור

בחודש אוגוסט 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (FASB) את ASU 2017-12 המעדכן את נושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור. העדכון כולל שינויים בהנחיות המדידה והייעוד של יחסי גידור כשירים ובדרישות ההצגה של תוצאות הגידור. העדכון מרחיב את היכולת של התאגידים הבנקאיים לגדר רכיבי סיכון, ויוצר הקבלה בין ההכרה וההצגה של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים. העדכון מבטל את הצורך להתייחס בנפרד ל"חלק לא אפקטיבי" ביחסי גידור. במקרים בהם מבוצע ניטרול של סכומים מהערכת אפקטיביות הגידור, העדכון מאפשר לדחות ברווח כולל אחר סכומים אלו, אך כשהם יוכרו הם יוצגו באותה שורה בדוח רווח והפסד אליה נזקפות השפעות המכשיר המגודר. בנוסף, התיקונים בעדכון מפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור על ידי הקלה בהערכת אפקטיביות הגידור ובדרישות התייעוד. התיקונים להוראות מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2019. להוראות החדשות לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים למעט שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים.

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים

במסגרת החוזר, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון ASU 2016-01 ובעדכון ASU 2018-03. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: שינויים בשווי ההוגן של השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין ושטרם מומשו, יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח כולל אחר; השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין, אשר מוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין יושמו באופן של מכאן ואילך. שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים יושמו באופן של מכאן ואילך.

יישום ההוראות החדשות בדבר סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים החל מיום 1 בינואר 2019, הביא לסיווג מחדש של הפסדים נטו שטרם מומשו בסך של כ-8 מיליון ש"ח ואשר הוכרו ברווח כולל אחר מרווח כולל אחר מצטבר לעודפים.

(2) תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוח שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות

בחודש מרס 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר הפחתת פרמיה על מכשירי חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן - "התיקון").

בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על מכשירי חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר.

הוראות התיקון יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים ו"חכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם, בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן, עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך.

בכוונת הבנק ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות באופן של יישום למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, בכוונת הבנק לאמץ במועד היישום לראשונה הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות שימור ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית, וכן שימור הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.

כמו כן, הובהר, כי הבנק נדרש לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות, לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019.

הבנק נערך ליישום החוזר.

בנוסף, במסגרת חוזר זה, נכללה הוראת מעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", וזאת עד ליום 1 בינואר 2021.

(2) אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הבנק נערך ליישום המכתב. היערכות הבנק כוללת, בין היתר: מיפוי של ההוראות החדשות והשלכותיהן האפשריות על הבנק; סקירת הפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכוני האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי על מנת לזהות תהליכים שניתן לעשות בהם שימוש לצורך יישום הכללים החדשים. זיהוי האתגרים והדרכים להתמודדות עם אתגרים אלה, וכן בחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את המודלים להערכת הפסדי האשראי.

(3) עדכון תקינה 2018-14 ASU בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת – כללי (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להן שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

(4) עדכון תקינה 2018-13 ASU בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי הוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע, למעט דרישות הגילוי שהתווספו וכן דרישת הגילוי שעודכנה בדבר אי הודאות במדידת שווי הוגן ברמה 3, אשר לגביהן היישום יהיה מכאן ואילך. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2018	2019	
		א. הכנסות (הוצאות) רבית⁽¹⁾
611	653	מאשראי לציבור
-	(2)	מאשראי לממשלה
3	7	מפקדונות בבנקים
7	16	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
33	53	מאגרות חוב ⁽²⁾
654	727	סך כל הכנסות הרבית
		ב. הוצאות רבית
47	74	על פקדונות הציבור
1	1	על פקדונות הממשלה
1	1	על פקדונות מבנקים
20	15	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1	1	על התחייבויות אחרות
70	92	סך כל הוצאות הרבית
584	635	סך כל ההכנסות רבית, נטו
		ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית הוצאות רבית⁽³⁾
(1)	(1)	
		ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
6	7	מוחזקות לפדיון
26	46	זמינות למכירה
1	-	למסחר
33	53	סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל השפעת יחסי גידור (2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 2 מיליון ש"ח (31.3.2018 - 2 מיליון ש"ח).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2018	2019	
		א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
		1. מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
153	(153)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
		2. מהשקעה באגרות חוב
3	7	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
3	7	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
		3. הפרשי שער, נטו
(121)	189	
		4. רווחים מהשקעה במניות
-	1	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)
5	-	דיבידנד ממניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)
-	6	רווחים שטרם מומשו ⁽³⁾
5	7	סך הכל מהשקעה במניות
40	50	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) למעט השפעת יחסי גידור (2018 - למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2018	2019	
		ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾
3	(1)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(2)	(3)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
(1)	-	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
-	(4)	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
40	46	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
		פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון
(2)	5	חשיפת רבית
2	2	חשיפה למניות
-	(11)	חשיפת מטבע חוץ
-	(4)	סך הכל

(1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2019 (31.3.18) - הפסדים בסך של 1 מיליון ש"ח.

(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

(5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן שליטה			התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
		סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל		
(159)	(13)	(172)	(150)	(22)		יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
8	-	8	-	8		השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב*
(151)	(13)	(164)	(150)	(14)		יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה שינוי נטו במהלך התקופה
37	1	38	(5)	43		יתרה ליום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)
(114)	(12)	(126)	(155)	29		
(120)	(9)	(129)	(174)	45		יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(24)	-	(24)	4	(28)		שינוי נטו במהלך התקופה
(144)	(9)	(153)	(170)	17		יתרה ליום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)
(120)	(9)	(129)	(174)	45		יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(39)	(4)	(43)	24	(67)		שינויים נטו בשנת 2018
(159)	(13)	(172)	(150)	(22)		יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור 1.1.1. (1).

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס (לא מבוקר)						
			2018			2019			
לפני השפעת מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני השפעת מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני השפעת מס	השפעת מס	לאחר מס	
(60)	32	(92)	(41)	22	(63)	83	(43)	126	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
									התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) לפי שווי הוגן
									רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
(7)	3	(10)	13	(8)	21	(40)	20	(60)	שינוי נטו במהלך התקופה
(67)	35	(102)	(28)	14	(42)	43	(23)	66	הטבות לעובדים
									הפסד אקטוארי נטו בתקופה
(7)	3	(10)	-	-	-	(20)	10	(30)	הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
31	(16)	47	4	(3)	7	15	(7)	22	שינוי נטו במהלך התקופה
24	(13)	37	4	(3)	7	(5)	3	(8)	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
									סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
(4)	2	(6)	-	-	-	1	(1)	2	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
									סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
(39)	20	(59)	(24)	11	(35)	37	(19)	56	

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 4א.

באור 5 - ניירות ערך
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	
1,468	-	41	1,427	1,427	של ממשלת ישראל
53	-	1	52	52	של מוסדות פיננסיים בישראל
280	-	31	249	249	של אחרים בישראל
1,801	-	73	1,728	1,728	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					ב. אגרות חוב זמינות למכירה
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	
5,201	3	45	5,159	5,201	של ממשלת ישראל
1,992	-	-	1,992	1,992	של ממשלות זרות
49	1	-	50	49	של מוסדות פיננסיים בישראל
483	-	-	483	483 ⁽⁶⁾	של מוסדות פיננסיים זרים
425	5	3	427	425 ⁽⁵⁾	מגובי משכנתאות (MBS)
411	2	6	407	411 ⁽⁷⁾	של אחרים בישראל
599	-	2	597	599	של אחרים זרים
9,160	11 ⁽²⁾	56 ⁽²⁾	9,115	9,160	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר					ג. השקעה במניות שאינן למסחר
שוי הוגן ⁽⁴⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות	הערך במאזן	
223	- ⁽³⁾	6 ⁽³⁾	217	223	מניות שאינן למסחר
136	-	-	136	136	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

9,383	11	62	9,332	9,383	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
-------	----	----	-------	-------	-------------------------------

ניירות ערך למסחר					ד. ניירות ערך למסחר
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	
174	-	-	174	174	אגרות חוב -
35	-	-	35	35	של ממשלת ישראל
4	-	-	4	4	של מוסדות פיננסיים בישראל
8	-	-	8	8	של מוסדות פיננסיים זרים
221	-	-	221	221	של אחרים בישראל
6	-	-	6	6	סך כל אגרות החוב למסחר
227	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	227	227	מניות -
11,411	11	135	11,287	11,338	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 422 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 3 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 243 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 166 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)						
		רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		עלות מופחתת	הערך במאזן	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן		
984	-	37	947	947		של ממשלת ישראל
38	-	3	35	35		של מוסדות פיננסיים בישראל
291	-	34	257	257		של אחרים בישראל
1,313	-	74	1,239	1,239		סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
		רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן		
5,094	4	46	5,052	5,094		אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,347	2	-	1,349	1,347		של ממשלות זרות
93	1	-	94	93		של מוסדות פיננסיים בישראל
461	1	-	462	461 ⁽⁶⁾		של מוסדות פיננסיים זרים
297	10	-	307	297 ⁽⁵⁾		מגובי משכנתאות (MBS)
379	3	5	377	379 ⁽⁷⁾		של אחרים בישראל
948	3	1	950	948		של אחרים זרים
8,619	24	52	8,591	8,619		סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
232	5	3	234	232 ⁽⁴⁾		מניות -
8,851	29 ⁽²⁾	55 ⁽²⁾	8,825	8,851		סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
		רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	ג. ניירות ערך למסחר
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן		
265	-	-	265	265		אגרות חוב - של ממשלת ישראל
63	-	-	63	63		של מוסדות פיננסיים זרים
47	-	-	47	47		של אחרים בישראל
375	-	-	375	375		סך כל אגרות החוב למסחר
6	-	-	6	6		מניות -
381	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	381	381		סך כל ניירות הערך למסחר
10,545	29	129	10,445	10,471		סך כל ניירות הערך

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
  - כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
  - נדקפו לדוח רווח והפסד.
  - כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 125 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 105 מיליון ש"ח).
  - ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 293 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
  - כולל ניירות ערך בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 399 מיליון ש"ח.
  - כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
שוי הוגן (1)	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,502	4	11	1,495	1,495	של ממשלת ישראל
52	-	-	52	52	של מוסדות פיננסיים בישראל
277	-	25	252	252	של אחרים בישראל
1,831	4	36	1,799	1,799	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שוי הוגן (1)	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
5,778	30	23	5,785	5,778	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
2,050	1	-	2,051	2,050	של ממשלות זרות
49	3	-	52	49	של מוסדות פיננסיים בישראל
597	-	-	597	(6)597	של מוסדות פיננסיים זרים
436	8	2	442	(5)436	מגובי משכנתאות (MBS)
348	6	3	351	(7)348	של אחרים בישראל
777	-	-	777	777	של אחרים זרים
10,035	48	28	10,055	10,035	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
224	14	1	237	(4)224	מניות -
10,259	(2)62	(2)29	10,292	10,259	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן (1)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(ג) ניירות ערך למסחר
419	-	-	419	419	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
58	-	-	58	58	של מוסדות פיננסיים בישראל
33	1	-	34	33	של מוסדות פיננסיים זרים
2	-	-	2	2	של אחרים בישראל
22	-	-	22	22	של אחרים זרים
534	1	-	535	534	סך כל אגרות החוב למסחר
3	-	-	3	3	מניות -
537	(3)1	(3)-	538	537	סך כל ניירות הערך למסחר
12,627	67	65	12,629	12,595	סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 135 מיליון ש"ח. מזה: השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח.
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 432 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 74 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלתית מפורשת בסך של 457 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 במרס 2019 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	(4)20-40%	(3)0-20%			(4)20-40%	(3)0-20%	
-	-	-	-	3	-	3	604
1	-	1	20	-	-	-	-
5	-	5	252	-	-	-	-
1	-	1	68	1	-	1	44
7	-	7	340	4	-	4	648

אגרות חוב זמינות למכירה
של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
מגובי משכנתאות (MBS)
של אחרים בישראל
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

31 במרס 2018 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	(4)20-40%	(3)0-20%			(4)20-40%	(3)0-20%	
-	-	-	-	4	-	4	566
-	-	-	-	2	-	2	1,347
-	-	-	-	1	-	1	21
-	-	-	-	1	-	1	303
9	-	9	233	1	-	1	62
-	-	-	-	3	-	3	161
-	-	-	-	3	-	3	785
1	-	1	24	4	3	1	35
10	-	10	257	19	3	16	3,280

ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי משכנתאות (MBS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים
מניות
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	(4)20-40%	(3)0-20%			(4)20-40%	(3)0-20%	
-	-	-	-	4	-	4	619
-	-	-	-	30	-	30	3,342
-	-	-	-	1	-	1	1,759
2	-	2	19	1	-	1	21
8	-	8	259	-	-	-	-
1	-	1	12	5	-	5	222
4	-	4	21	10	5	5	62
15	-	15	311	47	5	42	5,406

אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל⁽⁵⁾
ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
מגובי משכנתאות (MBS)
של אחרים בישראל
מניות
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (3) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (4) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (5) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-623 מיליון ש"ח.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
39,473	2,897	36,576	316	-	36,260
50,670	-	50,670	20,758	24,468	5,444
24,756	-	24,756	-	24,459	297
90,143	2,897	87,246	21,074	24,468	41,704
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
254	-	254	90	-	164
320	-	320	13	10	297
574	-	574	103	10	461
226	-	226	29	169	28
820	-	820	238	19	563
1,620	-	1,620	370	198	1,052
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
476	-	476	33	-	443
417	-	417	232	118	67
120	-	120	-	118	2
893	-	893	265	118	510
165	-	165	25	-	140

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
36,971	2,315	34,656	237	-	34,419
48,089	-	48,089	19,714	23,151	5,224
23,439	-	23,439	-	23,137	302
85,060	2,315	82,745	19,951	23,151	39,643
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
262	-	262	73	-	189
257	-	257	13	10	234
519	-	519	86	10	423
231	-	231	43	154	34
641	-	641	208	5	428
1,391	-	1,391	337	169	885
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
444	-	444	32	-	412
397	-	397	223	116	58
117	-	117	-	116	1
841	-	841	255	116	470
166	-	166	25	-	141

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
38,883	3,616	35,267	306	-	34,961	יתרת חוב רשומה:
49,893	-	49,893	20,476	24,319	5,098	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
24,621	-	24,621	-	24,312	309	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
88,776	3,616	85,160	20,782	24,319	40,059	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
233	-	233	83	-	150	חובות בארגון מחדש
234	-	234	11	6	217	חובות פגומים אחרים
467	-	467	94	6	367	סך הכל חובות פגומים
243	-	243	30	185	28	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
896	-	896	237	7	652	חובות בעייתיים אחרים
1,606	-	1,606	361	198	1,047	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
450	-	450	30	-	420	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
418	-	418	230	119	69	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
121	-	121	-	119	2	מזה: לפי עומק פיגור
868	-	868	260	119	489	סך הכל
144	-	144	23	-	121	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
38	-	38	19	(1)	20
(83)	-	(83)	(28)	(1)	(54)
70	-	70	14	1	55
(13)	-	(13)	(14)	-	1
893	-	893	265	118	510
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
קיסון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
19	-	19	13	1	5
(66)	-	(66)	(29)	-	(37)
50	-	50	19	-	31
(16)	-	(16)	(10)	-	(6)
841	-	841	255	116	470
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור

(במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
48,901	45,757	46,716	לפי דרישה
5,217	6,161	7,477	- אינם נושאים רבית
54,118	51,918	54,193	- נושאים רבית
57,579	59,995	61,156	סך הכל לפי דרישה
111,697	111,913	115,349	לזמן קצוב
			סך הכל פקדונות בישראל*
58,329	55,095	58,375	* מזה:
21,187	25,993	25,210	פקדונות של אנשים פרטיים
32,181	30,825	31,764	פקדונות של גופים מוסדיים
			פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
44,859	42,991	45,381	תקרת הפקדון
27,755	25,722	27,165	עד 1
14,498	14,442	14,311	מעל 1 עד 10
6,221	5,291	6,582	מעל 10 עד 100
18,364	23,467	21,910	מעל 100 עד 500
111,697	111,913	115,349	מעל 500
			סך הכל

באור לא - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמורה ופרישה. הפרשות נוספות לפיצויים בגין צעדי התייעלות נוספים של שינויי מבנה נרשמו כהוצאה והן כלולות על בסיס לא אקטוארי.

2. מענקים בגין ותק

עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימים תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמורה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמורה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמורה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.03. לדוחות הכספיים לשנת 2018 באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
1,166	1,166	1,109	א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה
24	6	5	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
34	9	8	עלות שירות
(11)	(3)	37	עלות רבית
(182)	(18)	(119)	הפסד (רווח) אקטוארי
78	24	6	הטבות ששולמו
1,109	1,184	1,046	אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
1,051	1,058	988	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
			מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
732	732	655	ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית
(8)	-	24	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
10	3	3	תשואה בפועל על נכסי התכנית
(79)	(15)	(124)	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
655	720	558	הטבות ששולמו
454	464	488	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
			מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף " התחייבויות אחרות".

31 בדצמבר	31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
454	464	488	ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד
454	464	488	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
			התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
181	183	175	ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס
-	22	-	הפסד אקטוארי נטו
181	205	175	התחייבות נטו בגין המעבר*
			יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקיזזו את ההפסד כאמור.

2. הוצאה לתקופה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
24	6	5	א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד
34	9	8	עלות שירות
(21)	(5)	(3)	עלות רבית
10	3	4	תשואה חזויה על נכסי תכנית
113	27	24	הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
(3)	(1)	(1)	הפסד אקטוארי נטו
157	39	37	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
			היוון עלות תוכנה
			סך עלות ההטבה, נטו
			ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס
18	2	16	הפסד אקטוארי נטו בתקופה
(10)	(3)	(4)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(35)	(3)	(18)	סילוק
(27)	(4)	(6)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
157	39	37	סך עלות ההטבה נטו
130	35	31	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר
במיליוני ש"ח			
			ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2019 לפני השפעת המס
60			הפסד אקטוארי נטו
60			סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר	31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
1.9	1.3	1.3	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		
	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
1.1-1.5	1.1	1.9	2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס		
2018	2018	2019	2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
64	79	69	(53)	(66)	(57)	שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		תחזית *2019	
	2018	2019		
(מבוקר)		(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
10	3	3	10	הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2019.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (במיליוני ש"ח)

א. הלימות הון

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי והם עומדים על 100%. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2019, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 30%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי הון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס הון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 9.31%-12.81%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.12.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי הון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.31% ויחס הון הכולל לא יפחת מ-12.81%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס הון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
8,321	7,958	8,434	א. הון לצורך חישוב יחס ההון
2,713	2,599	2,603	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
11,034	10,557	11,037	הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
(2)71,847	(2)*72,316	(2) 73,000	סיכון אשראי
889	662	620	סיכויי שוק
6,401	*6,192	6,504	סיכון תפעולי
79,137	79,170	80,124	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.51%	10.05%	10.53%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
13.94%	13.33%	13.77%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)9.31%	(1)9.29%	(1) 9.31%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)12.81%	(1)12.79%	(1) 12.81%	
			חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.04%	11.86%	13.22%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
14.12%	12.87%	14.29%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	

* הוצג מחדש.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
8,093	7,772	8,208	א. הון עצמי רובד 1
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
211	199	215	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
8,304	7,971	8,423	זכויות שאינן מקנות שליטה
			סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(104)	(100)	(102)	נכסים בלתי מוחשיים
(5)	(6)	(4)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(109)	(106)	(106)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
126	93	117	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,321	7,958	8,434	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			ב. הון רובד 2
1,931	1,860	1,818	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
782	739	785	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,713	2,599	2,603	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,713	2,599	2,603	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
10.34%	9.92%	10.36%	(4) השפעת מהלכי ההתייעלות על יחס הון עצמי רובד 1
0.17%	0.13%	0.17%	יחס ההון לרכיבי סיכון
10.51%	10.05%	10.53%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0% ו-12.5% בהתאמה. ליחסים אלה, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

(2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 159 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות

(א5) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורה, פרישה וכד'.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2019:

השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	
0.13	0.13	בנק (בנתוני המאוחד)
2.19	1.98	מסד

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק).

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	31 במרס 2018 (לא מבוקר)	31 במרס 2019 (לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח			
8,321	7,958	8,434	א. בנתוני המאוחד
144,433	143,250	147,691	הון רובד *1
			סך החשיפות
			יחס המינוף
5.76%	5.56%	5.71%	
			ב. חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
			יחס המינוף
7.25%	6.99%	7.48%	
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנתיימו			
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס	
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
		באחוזים	
122%	120%	132%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
122%	120%	132%	ב. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
180%	189%	179%	ג. חברה בת משמעותית* בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. דיבידנד

ביום 12 במרס 2019 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 105 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 20 במרס 2019 ויום התשלום היה 31 במרס 2019. לאחר תאריך המאזן, ביום 28 במאי 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 85 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 6 ביוני 2019 ויום התשלום יהיה 17 ביוני 2019. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

לשנה שנתיימה	לשלושת החודשים שנתיימו	לשלושת החודשים שנתיימו	
ביום 31 בדצמבר 2018	ביום 31 במרס 2018	ביום 31 במרס 2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
355	95	105	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר		31 במרס		
2018	2018	2019	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
18	13	8		א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
37	40	36		התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המאוחדות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר		31 במרס		
2018	2018	2019	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
76	*52	*55		שנה ראשונה
69	70	70		שנה שנייה
64	66	65		שנה שלישית
57	60	58		שנה רביעית
50	55	51		שנה חמישית
251	300	254		שנה שישית ואילך
567	603	553		סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכוי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 2.25. לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פירוט של תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק וחברה מאוחדת ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2018:

1. בחודש ספטמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים הנתבעים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ-"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנתענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כיייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין וביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור.
2. בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת, אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, וארבעה בנקים נוספים בעילה זוהי לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כיייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין וביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור.
3. ביום 17 בדצמבר 2017 התקבלה בחברה מאוחדת, אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך 177 מיליון ש"ח. בקשה זו הוגשה נגד ארבעה בנקים אשר מעניקים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה. נושא הבקשה הוא התניית שרות בשורת.

טענת המבקשים היא כי הבנקים דורשים מעסקים המקבלים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה פיקדון כספי. פיקדון כספי זה הינו לטענת המבקשים פיקדון "פיקטיבי" שכן מקורו של הפיקדון הינו מכספי ההלוואה עצמם. ביום 24 במרס 2019 נמחקה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

3. ביום 7 בינואר 2016 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. לטענת המבקש הבנק נתן ייעוץ השקעות ללקוחותיו בקשר לרכישה ו/או מכירה של תעודות סל, בלי שהייתה בידו היכולת לתת ייעוץ בצורה מקצועית הנדרשת ממנו, וזאת בהעדר מערכות ממוכנות התומכות בהחלטת השקעה כזו, ולכן תוך הפרה כביכול של חובות האמון, הנאמנות והזהירות המוטלים על הבנק. בנוסף טוען המבקש לנזקים בשל ייעוץ לקניה / מכירה של תעודות סל שלא בשווה ההוגן שלהן. המבקש מעריך כי הנזק שנגרם לקבוצה הינו לא פחות מסך של כ-30 מיליון ש"ח ולחילופין לא פחות מסך של כ-143 מיליון ש"ח. ביום 26 במאי 2019 נדחתה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 31 במרס 2019, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-43 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלוייה ועומדת כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה:

ביום 8 במאי 2018, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-146 מיליון ש"ח (להלן שניהם ביחד - "הבקשה"). לטענת התובעים הבנק הסתיר ולא גילה ללקוחותיו העסקיים כי קיימת אפשרות לפיה יסווג כעסק קטן ואת המשמעות המעשית של סיווג חשבון כחשבון עסק קטן לעניין התעריפון הקמעונאי, סיווג כברירת מחדל את לקוחותיו העסקיים כעסקים גדולים, ללא סיבה סבירה (ובכך החיל עליהם תעריפון עסק גדול שהוא תעריפון העמלות המקסימאלי), הטעה את לקוחותיו ופעל כדי לטשטש הן את דבר סיווגם כעסק גדול והן את זכאותם לחסות תחת הגדרת עסק קטן בכדי שלקוחותיו, שזכאים לחסות תחת הגדרת עסק קטן, ימשיכו לשלם עמלות שהם אינם צריכים לשלם או ישלמו עמלות בסכומים ובשיעורים גבוהים מאלו שעליהם לשלם.

הקבוצה אותה מבוקש לייצג היא "כל לקוחות הבנק בעבר ובהווה שהיו או שהינם זכאים לחסות תחת הגדרת 'עסק קטן' בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 ואשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן, החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות ועד היום".

ה. 1. להלן פירוט של תובענות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") שהסכום הנתען בהן הוא מהותי:

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל (להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014. עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגבי עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid". ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנתענים כאמור לעיל.

ביום 12 במרס 2017 נערך קדם דיון בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כולל לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מידי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית המשפט כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות.

ביום 23 בדצמבר 2018 הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. דיון מקדמי בערעור קבוע ליום 18 ביוני 2019.

(ב) ביום 19 באוקטובר 2017 התקבלו בדיוור כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגש כנגד דיינרס וכנגד חברה נוספת, לבית המשפט המחוזי בחיפה (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינה הטענה כי דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת, הגבילו את צבירת נקודות הטיסה בגין שימוש בכרטיס מסוג דיינרס פליי קארד (להלן - "הכרטיס"), כך שהצבירה בגין שימוש בכרטיס בתשלום למשרדי ממשלה תוגבל עד לסכום של 30,000 ש"ח בחדש. כפי שנטען, הגבלה זו מגבילה את מספר הנקודות אותם חברי המועדון יכולים לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה ("שינוי המדיניות"). עוד נטען, כי שינוי המדיניות נעשה שלא כדין וכן כי לאחר שינוי המדיניות, דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת לא מציגות בפרסומיהן את שינוי המדיניות.

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח. ביום 20 במרס 2018, דיינרס הגישה את תשובתה לבקשת האישור ובה דחתה את טענת המבקש. ביום 10 בפברואר 2019 המבקש הגיש בקשה לתיקון בקשת האישור ובה ביקש להוסיף עילת תביעה לבקשת האישור לפיה המשיבות הפרו את "חובת הסודיות הבנקאית" המוטלת עליהן בכך שדיינרס נוהגת לשלוח דפי פירוט חשבון מאוחדים ללקוחות המחזיקים בחשבון בנק משותף. ביום 13 בפברואר 2019 המשיבות הגישו בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף. ביום 6 במאי 2019 קיבל בית המשפט את הבקשה והורה על סילוק התביעה.

(ג) ביום 6 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שמחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות לגביית רבית על ידה. המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס 2019 השיבה כאל לבקשת האישור.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-197 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל וחברה מאוחדת שלה, תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא נרשמה בגינן כל הפרשה: א. ביום 2 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

על פי הנתען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה. המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל השיבה לבקשת האישור.

ב. ביום 26 ביולי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. עניינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום "שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות "שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכלל חברי הקבוצה הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 24 במרס 2019, הגישו הנתבעות את תשובותיהן לבקשת האישור. על התובעים להגיש תגובותיהם לתשובות הנתבעות עד ליום 31 ביולי 2019. קדם משפט נקבע ליום 7 בינואר 2020.

ג. ביום 9 בדצמבר 2018, הוגשה לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד בנק ישראל, הממונה על התחרות ושלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל, בה התבקש סעד של ביטול צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי), התשע"ט-2018. לטענת העותרות, יש לבטל את הצו ולקבוע כי לחברות כרטיסי האשראי אסור להפיק רווח מהעמלה הצולבת אשר אמורה לכסות את עלויות המנפיק בלבד. בהחלטה מיום 24 בדצמבר 2018, הורה בית המשפט העליון לממונה על התחרות להגיש תגובה תמציתית לעתירה עד ליום 30 ביוני 2019.

4. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") לכאל שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה. ביום 8 במרס 2018 נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). ככל שעמדת כאל לא תתקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומה גם בתקופות המאוחרות ממועד השומה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			31 במרס 2018 (לא מבוקר)			31 במרס 2019 (לא מבוקר)			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
9,772	9,757	15	3,177	3,166	11	6,409	6,304	105	חוזי רבית
19,338	15,244	4,094	15,596	11,454	4,142	19,169	15,101	4,068	חוזי FORWARD-I FUTURES
29,110	25,001	4,109	18,773	14,620	4,153	25,578	21,405	4,173	SWAPS ⁽¹⁾
3,209	-	3,209	3,009	-	3,009	3,136	-	3,136	סך הכל ⁽²⁾
									מזה: נגזרים מגזרים ⁽³⁾
37,061	28,641	8,420	31,732	22,873	8,859	38,123	25,999	12,124	חוזי מטבע חוץ
11,197	11,109	88	15,398	15,170	228	11,907	11,264	643	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
11,588	11,500	88	14,614	14,385	229	12,463	11,818	645	אופציות שנכתבו
255	-	255	281	-	281	252	-	252	אופציות שנקנו
60,101	51,250	8,851	62,025	52,428	9,597	62,745	49,081	13,664	SWAPS
									סך הכל
10,108	10,108	-	9,203	9,203	-	10,492	10,492	-	חוזים בגין מניות
17,607	17,607	-	19,907	19,907	-	13,868	13,868	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
17,512	17,512	-	19,784	19,784	-	13,735	13,735	-	אופציות שנכתבו
45,227	45,227	-	48,894	48,894	-	38,095	38,095	-	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
									סך הכל
63	63	-	71	71	-	39	39	-	חוזי סחורות ואחרים
63	63	-	71	71	-	39	39	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
									סך הכל
37	-	37	35	-	35	-	-	-	חוזי אשראי
37	-	37	35	-	35	-	-	-	הבנק ערב
134,538	121,541	12,997	129,798	116,013	13,785	126,457	108,620	17,837	סך הכל
									סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור רבית קבוע בסך 11,899 מיליון ש"ח (31.3.18 - 10,090 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 12,047 מיליון ש"ח).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 681 מיליון ש"ח (31.3.18 - 795 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 682 מיליון ש"ח).

(3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 1,361 מיליון ש"ח (31.3.18 - 2,084 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 2,285 מיליון ש"ח).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 13,571 מיליון ש"ח (31.3.18 - 19,340 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 17,336 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרס 2019 (לא מבוקר)			31 במרס 2019 (לא מבוקר)			
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
308	226	82	246	230	16	חוזי רבית
66	-	66	14	-	14	מזה: נגזרים מגדרים
441	401	40	420	363	57	חוזי מטבע חוץ
275	275	-	275	275	-	חוזים בגין מניות
1,024	902	122	941	868	73	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודזו במאזן
1,021	899	122	941	868	73	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 במרס 2018 (לא מבוקר)			31 במרס 2018 (לא מבוקר)			
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
229	192	37	270	210	60	חוזי רבית
13	-	13	55	-	55	מזה: נגזרים מגדרים
311	284	27	487	405	82	חוזי מטבע חוץ
431	431	-	431	431	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
972	908	64	1,189	1,047	142	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודזו במאזן
967	903	64	1,189	1,047	142	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
223	182	41	208	177	31	חוזי רבית
36	-	36	28	-	28	מזה: נגזרים מגדרים
422	403	19	540	483	57	חוזי מטבע חוץ
651	651	-	650	650	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,297	1,237	60	1,399	1,311	88	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודזו במאזן
1,294	1,234	60	1,399	1,311	88	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוברים בסך 3 מיליון ש"ח (31.3.18 - 5 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 3 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. גידור חשבונאי

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר) הכנסות (הוצאות) רבית		1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד) רווח מגידור שווי הוגן
		חוזי רבית
53		- פריטים מגודרים
(54)		- נגזרים מגדרים

ליום 31 במרס 2019 (לא מבוקר) התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	יחסי גידור קיימים		2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
	3,323	47		

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר) רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾		3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
		חוזי רבית
(9)		חוזי מטבע חוץ
(145)		

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
941	346	4	75	396	120
(254)	(33)	-	(15)	(206)	-
(93)	-	-	(20)	(73)	-
594	313	4	40	117	120
1,305	951	4	52	298	-
(253)	(120)	-	(4)	(129)	-
1,052	831	4	48	169	-
1,646	1,144	8	88	286	120
1,024	448	-	151	309	116
(254)	(33)	-	(15)	(206)	-
(49)	-	-	-	(49)	-
721	415	-	136	54	116

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
מכשירים פיננסיים
ביטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,189	721	-	97	261	110
(239)	(30)	-	(13)	(196)	-
(62)	-	-	(25)	(37)	-
888	691	-	59	28	110
975	689	-	38	248	-
(178)	(53)	-	(2)	(123)	-
797	636	-	36	125	-
1,685	1,327	-	95	153	110
972	256	-	129	459	128
(239)	(30)	-	(13)	(196)	-
(51)	-	-	-	(51)	-
682	226	-	116	212	128

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
מכשירים פיננסיים
ביטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,399	788	-	104	318	189
(271)	(38)	-	(10)	(223)	-
(81)	-	-	(22)	(59)	-
1,047	750	-	72	36	189
1,251	913	1	45	292	-
(197)	(49)	-	(3)	(145)	-
1,054	864	1	42	147	-
2,101	1,614	1	114	183	189
1,297	391	10	204	483	209
(271)	(38)	-	(10)	(223)	-
(65)	-	-	-	(65)	-
961	353	10	194	195	209

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
מכשירים פיננסיים
ביטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח (31.3.18 - 5 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 3 מיליון ש"ח).
(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ד. פירוט מועדי פרעון - יתרות על בסיס מאוחד

31 במרס 2019 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
681	-	673	8	-
24,897	3,532	12,231	2,438	6,696
62,745	23	575	10,489	51,658
38,095	-	379	2,438	35,278
39	-	-	-	39
126,457	3,555	13,858	15,373	93,671

חוזי רבית
- שקל-מדד
- אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

31 במרס 2018 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
129,798	4,774	8,234	19,885	96,905

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
134,538	4,735	16,264	26,732	86,807

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
  - **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
  - **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
  - **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
  - **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
  - **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליון ש"ח.
  - **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליון ש"ח וקטן מ- 50 מיליון ש"ח.
  - **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליון ש"ח וקטן מ- 250 מיליון ש"ח.
  - **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליון ש"ח.
  - **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיוק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
- כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בנוסף, בחשבונות עסקיים הפועלים בשוק ההון הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או שווי ממוצע הנכסים בבנק, ובחשבונות עסקיים בתחום הנדל"ן הסיווג נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או היקף המסגרות.
- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות רבית נטו, הכוללות:
- המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הרבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
- רבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
- מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
- הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות הוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות הכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל לקוח במגזר פעילות מיוחסות הוצאות של כלל יחידות הבנק, הנובעות ממתן שירותים, לפי מתודולוגיית העמסה כדלקמן:
- הוצאות ישירות, הכוללות:
- הוצאות שכר וארגוניות בסניפים - מועמסות לפי התפלגות תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות של הלקוח לתשומות עבודה.
- הוצאות מחשב בסניפים - מועמסות בהתאם לכמות פעולות המבוצעות על ידי הלקוחות.
- הוצאות שכר, ארגוניות ומחשב של יחידות המטה העסקיות - מועמסות על פי מפתחות העמסה, בהתאם לאופי הפעילות של הלקוח (כגון: התפלגות יתרות אשראי, כמות ונפח פעולות).
- הוצאות עקיפות, הכוללות את הוצאות יחידות המטה והוצאות המחשב של החטיבות/המערכים העורפיים, ואת הוצאות המחשב הכלליות שאינן משויכות - הוצאות אלו מועמסות בהתאם לאופי הוצאה. מרבית הוצאות העקיפות מועמסות לפי התפלגות הוצאות הישירות והיתר לפי התפלגות ההכנסות.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.
- רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	סך הכל	במיליוני ש"ח
727	73	3	100	47	166	-	4	136	338	הכנסות רבית מחיצוניים
92	(6)	16	15	4	18	12	-	-	33	הוצאות רבית מחיצוניים
635	79	(13)	85	43	148	(12)	4	136	305	הכנסות (הוצאות) רבית, נטו
-	(57)	35	(16)	-	13	22	(1)	(59)	3	- מחיצוניים - בינמגזרי
635	22	22	69	43	161	10	3	77	308	סך הכנסות רבית, נטו
367	43	46	28	19	77	17	20	4	137	הכנסות שאינן מרבית
1,002	65	68	97	62	238	27	23	81	445	סך הכנסות
36	-	2	(17)	21	12	-	-	(1)	18	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
673	13	45	42	29	157	17	14	30	370	הוצאות תפעוליות ואחרות
293	52	21	72	12	69	10	9	52	57	רווח לפני מסים
111	19	8	31	4	25	4	3	17	20	הפרשה למסים על הרווח
182	33	13	41	8	44	6	6	35	37	רווח לאחר מסים
10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
192	43	13	41	8	44	6	6	35	37	רווח נקי:
(9)	(1)	-	-	(1)	(1)	-	-	-	(6)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
183	42	13	41	7	43	6	6	35	31	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
135,626	50,541	908	18,088	5,532	15,804	45	2,638	23,989	44,708	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
612	612	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
85,085	-	908	18,088	5,532	15,804	45	2,638	23,989	44,708	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
87,246	-	1,101	18,465	5,610	16,216	54	3,317	24,468	45,800	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
574	-	-	189	53	219	-	-	10	113	יתרת חובות פגומים
226	-	-	-	4	24	-	-	169	198	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
127,479	11,271	23,939	9,134	5,180	18,481	7,796	122	613	51,678	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
112,728	-	23,887	8,325	4,873	17,790	7,787	-	-	50,066	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
115,349	-	25,210	9,104	4,966	17,694	7,843	-	-	50,532	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
79,536	7,469	1,116	17,377	6,822	15,281	206	3,082	13,168	31,265	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
79,935	7,483	1,037	17,790	6,837	15,578	210	3,648	13,185	31,000	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
310,310	-	227,111	13,778	3,806	14,915	15,876	-	-	34,824	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
504	-	2	66	38	141	-	3	79	257	פיצול הכנסות רבית נטו
118	-	20	5	6	22	10	-	-	55	- מרווח מפעילות מתן אשראי
13	22	-	(2)	(1)	(2)	-	-	(2)	(4)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
635	22	22	69	43	161	10	3	77	308	- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	סך הכל במיליוני ש"ח	
654	44	2	83	42	161	1	6	126	321	הכנסות רבית מחיצוניים
70	4	7	10	5	14	6	-	-	24	הוצאות רבית מחיצוניים
										הכנסות (הוצאות) רבית, נטו
584	40	(5)	73	37	147	(5)	6	126	297	- מחיצוניים
-	(13)	16	1	5	1	13	(3)	(58)	(23)	- בינגדרי
584	27	11	74	42	148	8	3	68	274	סך הכנסות רבית, נטו
401	56	49	32	18	84	16	21	4	146	הכנסות שאינן מרבית
985	83	60	106	60	232	24	24	72	420	סך הכנסות
27	-	-	(7)	1	19	-	-	1	14	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
737	18	43	52	30	176	16	16	31	402	הוצאות תפעוליות ואחרות
221	65	17	61	29	37	8	8	40	4	רווח לפני מסים
82	24	6	23	11	14	3	3	14	1	הפרשה למסים על הרווח
139	41	11	38	18	23	5	5	26	3	רווח לאחר מסים
6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח נקי:
145	47	11	38	18	23	5	5	26	3	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(8)	(1)	-	-	(1)	(1)	-	-	-	(5)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
137	46	11	38	17	22	5	5	26	(2)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
136,002	55,247	624	17,107	5,597	14,883	53	2,835	22,993	42,491	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
568	568	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
80,755	-	624	17,107	5,597	14,883	53	2,835	22,993	42,491	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
82,745	-	509	17,789	5,694	15,349	52	3,307	23,151	43,352	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
519	-	-	165	32	226	-	-	10	96	יתרת חובות פגומים
231	-	1	-	1	32	-	-	154	197	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
126,174	10,689	26,299	11,421	5,363	16,684	7,727	-	568	47,991	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
112,287	-	26,257	10,454	5,055	16,024	7,719	-	-	46,778	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
111,913	-	25,993	9,556	5,219	16,050	7,827	-	-	47,268	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
78,271	8,174	944	17,734	6,921	14,829	187	3,152	12,074	29,482	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
79,170	8,198	1,015	18,025	7,024	15,338	186	3,372	12,128	29,384	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
327,270	-	240,294	18,553	3,915	13,186	15,382	-	-	35,940	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
										פיצול הכנסות רבית נטו
493	-	2	72	39	136	-	3	71	244	- מרווח מפעילות מתן אשראי
76	-	9	6	4	15	8	-	-	34	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
15	27	-	(4)	(1)	(3)	-	-	(3)	(4)	- אחר
584	27	11	74	42	148	8	3	68	274	סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	סך הכל	
במיליוני ש"ח										
3,001	236	14	358	191	677	1	16	685	1,524	הכנסות רבית מחיצוניים
515	34	59	65	34	106	34	-	-	183	הוצאות רבית מחיצוניים
										הכנסות (הוצאות) רבית, נטו
2,486	202	(45)	293	157	571	(33)	16	685	1,341	- מחיצוניים
-	(49)	107	4	20	48	66	(3)	(400)	(196)	- בינמגזרי
2,486	153	62	297	177	619	33	13	285	1,145	סך הכנסות רבית, נטו
1,637	283	194	119	81	321	62	89	15	577	הכנסות שאינן מרבית
4,123	436	256	416	258	940	95	102	300	1,722	סך הכנסות
166	-	1	35	8	55	-	-	4	67	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,819	72	178	188	120	653	63	60	115	1,545	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,138	364	77	193	130	232	32	42	181	110	רווח לפני מסים
408	118	29	72	49	87	12	15	67	41	הפרשה למסים על הרווח
730	246	48	121	81	145	20	27	114	69	רווח לאחר מסים
37	37	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח נקי:
767	283	48	121	81	145	20	27	114	69	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(5)	-	-	(4)	(5)	-	(2)	-	(20)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	278	48	121	77	140	20	25	114	49	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
135,312	51,675	764	17,855	5,739	15,426	51	2,921	23,625	43,802	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
585	585	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
83,637	-	764	17,855	5,739	15,426	51	2,921	23,625	43,802	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
85,160	-	934	17,052	5,816	15,948	51	3,320	24,319	45,359	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
467	-	-	114	35	218	-	-	6	100	יתרת חובות פגומים
243	-	-	-	5	23	-	-	185	215	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
127,059	10,415	26,042	11,042	5,230	17,848	7,676	70	695	48,806	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
113,348	-	25,984	9,981	4,907	17,127	7,667	-	-	47,682	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
111,697	-	21,187	9,212	5,167	17,802	8,029	-	-	50,300	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
79,317	7,490	1,079	17,925	6,958	15,474	189	3,401	12,811	30,202	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
79,137	7,171	1,554	16,395	7,089	16,136	190	3,528	13,202	30,602	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
327,741	-	243,650	15,054	3,922	13,444	15,501	-	-	36,170	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
										פיצול הכנסות רבית נטו
2,035	-	12	292	164	560	-	13	298	1,007	- מרווח מפעילות מתן אשראי
355	-	51	21	19	72	33	-	-	159	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
96	153	(1)	(16)	(6)	(13)	-	-	(13)	(21)	- אחר
2,486	153	62	297	177	619	33	13	285	1,145	סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים"), בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (ASC 280-10).
  2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוצעת בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיף 3 להלן. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קביעת תוכניות העבודה, קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק נקבע כהנהלת הבנק והדירקטוריון.
  3. הבנק זיהה את מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה כדלקמן:
    - **חטיבה בנקאית - משכנתאות** - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדירור ללקוחות המגזר.
    - **חטיבה בנקאית - לקוחות פרטיים** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית ומשקי הבית בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י בעל מאפיינים דומים.
    - **חטיבה בנקאית - אחר** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות עסקיים קטנים ולקוחות מסחריים בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י, בעלי מאפיינים דומים.
    - **חטיבה עסקית - לקוחות עסקיים** - המחלקה העסקית של החטיבה מרכזת את מכלול הפעילות של לקוחות עסקיים גדולים ובינלאומיים, בעלי מסגרות אשראי של 40 מיליון ש"ח ומעלה, או מחזור הכנסות של 200 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את פעילותם של אובליגנטים בתחומי אשראי מורכבים, כגון: תקשורת, יהלומים, ליווי פרוייקטים, פקטורינג וכדומה.
    - **חטיבה עסקית - לקוחות מסחריים** - המחלקה המסחרית מטפלת בלקוחות הבנק, רובם בעלי מסגרות אשראי של 5 מיליון ש"ח עד 40 מיליון ש"ח ומחזור הכנסות של 25 מיליון ש"ח עד 200 מיליון ש"ח ובלקוחות סניפי החטיבה העסקית שאינם בסמכות מנהלי הסניפים. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י, בעלי מאפיינים דומים.
    - **חטיבה עסקית - אחר** - לקוחות עסקיים קטנים בסניפי החטיבה העסקית.
    - **חטיבת נכסי לקוחות** - החטיבה אחראית על פעילות הבנק בתחום שוק ההון, המט"ח ופקדונות הציבור מול כלל הלקוחות של הבנק וכן אחראית על מכלול הפעילות של לקוחות מוסדיים.
    - **ניהול פיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את התוצאות מניהול תיק הנוסטרו לרבות פעילות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.
    - **חברות בנות** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות של החברה הבת מסד (בשנת 2018 ובתקופה המקבילה אשתקד כולל גם את אוצר החייל).
    - **התאמות** -
- חלק מתוצאות הפעולות מפעילות לקוחות הבנק נרשמות ביותר ממגזר פעילות אחד כמפורט להלן:
- תוצאות הפעולות במוצרי שוק ההון, הכוללת פעילות בניירות ערך של לקוחות, הפצת מוצרים פנסיוניים ופקדונות הציבור, ובמוצרי המט"ח נכללות הן במגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזרי החטיבה הבנקאית (למעט המשכנתאות) ובמגזרי החטיבה העסקית.
  - תוצאות הפעילות של לקוחות מסחריים מסוימים באחריות החטיבה העסקית נכללות הן במגזר החטיבה העסקית-לקוחות מסחריים והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר.
  - תוצאות הפעילות של עסקים קטנים מסוימים באחריות החטיבה הבנקאית נכללות הן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר והן במגזר החטיבה העסקית-אחר.
  - תוצאות הפעולות של לקוחות מסוימים באחריות חטיבת נכסי לקוחות נכללות הן במסגרת מגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזרי החטיבה הבנקאית (למעט המשכנתאות) ובמגזרי החטיבה העסקית.
  - הכפילויות ברישום תוצאות הפעולות כמתואר לעיל מבוטלות במסגרת טור ההתאמות.
- כמו כן, טור ההתאמות כולל קיזוז יתרות בינחברתיות.
- לפירוט בדבר העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים, ראה באור 11.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)											
					חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
635	(145)	60	13	121	9	72	108	112	206	79	הכנסות רבית, נטו
367	(142)	12	53	164	6	20	47	53	150	4	הכנסות שאינן מרבית
1,002	(287)	72	66	285	15	92	155	165	356	83	סך כל ההכנסות
36	(4)	1	-	1	4	25	(25)	14	22	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
673	(158)	50	13	208	11	52	71	66	326	34	הוצאות תפעוליות ואחרות
293	(125)	21	53	76	-	15	109	85	8	51	רווח לפני מסים
111	(44)	10	19	27	-	5	43	30	3	18	הפרשה למסים על הרווח
182	(81)	11	34	49	-	10	66	55	5	33	רווח לאחר מסים
10	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
192	(81)	11	44	49	-	10	66	55	5	33	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(9)	-	(9)	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
183	(81)	2	44	49	-	10	66	55	5	33	המיוחס לבעלי מניות הבנק
135,626	(10,269)	6,802	48,348	6,263	485	9,125	22,812	9,796	17,961	24,303	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
87,246	(10,492)	4,783	-	6,492	495	9,339	23,261	9,955	19,002	24,411	אשראי לציבור סוף תקופת הדיווח
115,349	(98,656)	6,812	-	109,738	2,443	5,073	17,770	15,384	56,778	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)											
					חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
584	(99)	165	16	67	7	59	93	205	71	הכנסות רבית, נטו	
401	(166)	112	27	175	8	20	55	166	4	הכנסות שאינן מרבית	
985	(265)	277	43	242	15	79	148	371	75	סך כל ההכנסות	
27	3	15	-	(1)	-	5	(10)	15	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
737	(190)	202	9	187	13	45	74	364	33	הוצאות תפעוליות ואחרות	
221	(78)	60	34	56	2	29	84	(8)	42	רווח (הפסד) לפני מסים	
82	(39)	21	14	23	1	12	35	(3)	18	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	
139	(39)	39	20	33	1	17	49	(5)	24	רווח (הפסד) לאחר מסים	
6	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
145	(39)	39	26	33	1	17	49	(5)	24	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
(8)	-	(8)	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
137	(39)	31	26	33	1	17	49	(5)	24	המיוחס לבעלי מניות הבנק	
136,002	(8,950)	25,152	47,502	4,765	483	7,562	19,972	16,414	23,102	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	
82,745	(9,607)	18,376	-	5,153	473	7,774	20,635	16,716	23,225	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
111,913	(78,998)	24,747	-	88,756	2,617	4,949	18,956	50,886	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	

1. יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)										
					חטיבה עסקית					
					חטיבה בנקאית					
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
2,486	(431)	685	100	318	31	243	396	849	295	הכנסות רבית, נטו
1,637	(631)	416	195	673	31	77	211	650	15	הכנסות שאינן מרבית
4,123	(1,062)	1,101	295	991	62	320	607	1,499	310	סך כל ההכנסות
166	(13)	49	-	(1)	-	24	4	102	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,819	(746)	808	49	728	47	166	260	1,382	125	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,138	(303)	244	246	264	15	130	343	15	184	רווח לפני מסים
408	(127)	84	79	103	6	51	134	6	72	הפרשה למסים על הרווח
730	(176)	160	167	161	9	79	209	9	112	רווח לאחר מסים
37	-	-	37	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
767	(176)	160	204	161	9	79	209	9	112	רווח נקי
(34)	-	(34)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	(176)	126	204	161	9	79	209	9	112	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
135,312	(9,741)	25,933	43,598	5,725	512	7,802	21,014	16,795	23,674	המיוחס לבעלי מניות הבנק
85,160	(10,344)	18,316	-	6,121	516	8,060	20,905	17,285	24,301	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
111,697	(81,275)	26,139	-	87,150	2,341	5,088	18,818	53,436	-	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
										פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

1. יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
38	-	38	19	(1)	20
(83)	-	(83)	(28)	(1)	(54)
70	-	70	14	1	55
(13)	-	(13)	(14)	-	1
893	-	893	265	118	510
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
19	-	19	13	1	5
(66)	-	(66)	(29)	-	(37)
50	-	50	19	-	31
(16)	-	(16)	(10)	-	(6)
841	-	841	255	116	470
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
					יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:
39,473	2,897	36,576	316	-	36,260
50,670	-	50,670	20,758	24,468	5,444
24,756	-	24,756	-	24,459	297
90,143	2,897	87,246	21,074	24,468	41,704
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
					סך הכל חובות
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:
476	-	476	33	-	443
417	-	417	232	118	67
120	-	120	-	(2)118	2
893	-	893	265	118	510
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
					סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
					יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:
36,971	2,315	34,656	237	-	34,419
48,089	-	48,089	19,714	23,151	5,224
23,439	-	23,439	-	23,137	302
85,060	2,315	82,745	19,951	23,151	39,643
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
					סך הכל חובות
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:
444	-	444	32	-	412
397	-	397	223	116	58
117	-	117	-	(2)116	1
841	-	841	255	116	470
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
					סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
					יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:
38,883	3,616	35,267	306	-	34,961
49,893	-	49,893	20,476	24,319	5,098
24,621	-	24,621	-	24,312	309
88,776	3,616	85,160	20,782	24,319	40,059
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
					סך הכל חובות
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:
450	-	450	30	-	420
418	-	418	230	119	69
121	-	121	-	(2)119	2
868	-	868	260	119	489
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
					סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 85 מיליון ש"ח (31.3.18 - 82 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 85 מיליון ש"ח).
 (3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,809 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.18 - 2,772 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 2,875 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

חובות לא פגומים - מידע נוסף		31 במרס 2019 (לא מבוקר)				לא בעייתיים
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא פגומים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	פגומים		פגומים
7	5	4,901	39	62	4,800	פעילות לווים בישראל
3	-	5,169	26	12	5,131	ציבור - מסחרי
-	-	8,655	2	11	8,642	בינוי ונדל"ן - בינוי
41	23	22,740	387	506	21,847	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
51	28	41,465	454	591	40,420	שרותים פיננסיים
220	169	24,468	10	188 ⁽⁶⁾	24,270	מסחרי - אחר
56	29	21,074	103	267	20,704	סך הכל מסחרי
327	226	87,007	567	1,046	85,394	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
-	-	945	-	-	945	אנשים פרטיים - אחר
-	-	676	-	-	676	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
327	226	88,628	567	1,046	87,015	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל
-	-	239	7	-	232	ציבור - מסחרי
-	-	239	7	-	232	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	239	7	-	232	סך הכל מסחרי
-	-	1,276	-	-	1,276	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,515	7	-	1,508	בנקים בחו"ל
327	226	87,246	574	1,046	85,626	ממשלות בחו"ל
-	-	2,221	-	-	2,221	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	676	-	-	676	סך הכל ציבור
327	226	90,143	574	1,046	88,523	סך הכל בנקים
						סך הכל ממשלות
						סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 107 מיליון ש"ח (31.3.18 - 89 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיר בסך 3 מיליון ש"ח (31.3.18 - 4 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

חובות לא פגומים - מידע נוסף		31 במרס 2018 (לא מבוקר)				לא בעייתיים
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא פגומים ⁽³⁾	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾			לא פגומים		לא פגומים
5	5	4,251	39	22	4,190	פעילות לווים בישראל
-	1	5,123	41	3	5,079	ציבור - מסחרי
5	1	7,302	1	21	7,280	בינוי ונדל"ן - בינוי
33	27	22,210	334	416	21,460	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
43	34	38,886	415	462	38,009	שרותים פיננסיים
221	154	23,151	10	159 ⁽⁶⁾	22,982	מסחרי - אחר
46	43	19,951	86	251	19,614	סך הכל מסחרי
310	231	81,988	511	872	80,605	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	292	-	-	292	אנשים פרטיים - אחר
-	-	677	-	-	677	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
310	231	82,957	511	872	81,574	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	5	-	-	5	בינוי ונדל"ן
-	-	752	8	-	744	מסחרי אחר
-	-	757	8	-	749	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	757	8	-	749	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,346	-	-	1,346	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,103	8	-	2,095	סך הכל פעילות בחו"ל
310	231	82,745	519	872	81,354	סך הכל ציבור
-	-	1,638	-	-	1,638	סך הכל בנקים
-	-	677	-	-	677	סך הכל ממשלות
310	231	85,060	519	872	83,669	סך הכל

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
12	5	4,559	38	30	4,491	פעילות לווים בישראל
-	1	5,084	23	3	5,058	ציבור - מסחרי
8	-	8,527	1	21	8,505	בינוי ונדל"ן - בינוי
80	22	21,689	297	626	20,766	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
100	28	39,859	359	680	38,820	שרותים פיננסיים
235	185	24,319	6	192 ⁽⁶⁾	24,121	מסחרי - אחר
60	30	20,782	94	267	20,421	סך הכל מסחרי
395	243	84,960	459	1,139	83,362	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	1,206	-	-	1,206	אנשים פרטיים - אחר
-	-	700	-	-	700	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
395	243	86,866	459	1,139	85,268	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל
-	-	200	8	-	192	ציבור - מסחרי
-	-	200	8	-	192	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	200	8	-	192	סך הכל מסחרי
-	-	1,710	-	-	1,710	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,910	8	-	1,902	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלת בחו"ל
395	243	85,160	467	1,139	83,554	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	2,916	-	-	2,916	סך הכל ציבור
-	-	700	-	-	700	סך הכל בנקים
395	243	88,776	467	1,139	87,170	סך הכל ממשלות
						סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור ג.2.ב.12. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 160 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיוור בסך 6 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי הלוואות לדיוור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
ייתר קרן חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
797	39	15	8	24	בינוי ונדל"ן - בינוי
735	26	21	2	5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
924	2	-	1	2	שרותים פיננסיים
1,886	387	35	129	352	מסחרי - אחר
4,342	454	71	140	383	סך הכל מסחרי
11	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
198	103	10	25	93	אנשים פרטיים - אחר
4,551	567	91	165	476	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,551	567	91	165	476	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
24	7	7	-	-	מסחרי אחר
24	7	7	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
24	7	7	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
24	7	7	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,575	574	98	165	476	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,575	574	98	165	476	סך הכל
					מזה:
	507	43	164	464	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	254	32	75	222	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ירתת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ירתת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
845	39	4	15	35	בינוי ונדל"ן - בינוי
645	41	20	4	21	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
803	1	-	1	1	שרותים פיננסיים
1,578	334	46	121	288	מסחרי - אחר
3,871	415	70	141	345	סך הכל מסחרי
10	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
179	86	9	25	77	אנשים פרטיים - אחר
4,060	511	89	166	422	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,060	511	89	166	422	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
68	8	8	-	-	מסחרי אחר
68	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
68	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
68	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,128	519	97	166	422	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,128	519	97	166	422	סך הכל
					מזה:
	467	46	165	421	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	262	34	78	228	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
869	38	13	10	25	בינוי ונדל"ן - בינוי
700	23	18	1	5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
896	1	-	-	1	שרותים פיננסיים
1,700	297	24	110	273	מסחרי - אחר
4,165	359	55	121	304	סך הכל מסחרי
6	6	6	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
192	94	8	23	86	אנשים פרטיים - אחר
4,363	459	69	144	390	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,363	459	69	144	390	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
70	8	8	-	-	מסחרי אחר
70	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
70	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
70	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,433	467	77	144	390	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,433	467	77	144	390	סך הכל
					מזה:
	406	27	144	379	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	233	33	68	200	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) יתרת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס					
2018			2019		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ג. יתרה ממוצעת והכנסות רבית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	46	-	-	38
-	-	41	-	-	25
-	-	1	-	-	1
-	-	334	-	1	342
-	-	422	-	1	406
-	-	9	-	-	8
-	1	87	-	1	99
-	1	518	-	2	513
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1	518	-	2	513
סך הכל מסחרי					
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
סך הכל מסחרי					
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
-	1 ⁽⁴⁾	526	-	2 ⁽⁴⁾	521
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 7 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 - 9 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
12	1	-	-	11	בינוי ונדל"ן - בינוי
6	4	-	-	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
137	16	-	-	121	מסחרי - אחר
156	21	-	-	135	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
90	25	-	-	65	אנשים פרטיים - אחר
246	46	-	-	200	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
246	46	-	-	200	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי - אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
254	46	-	-	208	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
254	46	-	-	208	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
11	2	-	-	9	בינו ונדל"ן - בינו
11	4	-	-	7	בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
158	15	-	-	143	מסחרי - אחר
181	21	-	-	160	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
73	21	-	-	52	אנשים פרטיים - אחר
254	42	-	-	212	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
254	42	-	-	212	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינו ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
262	42	-	-	220	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
262	42	-	-	220	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
11	5	-	-	6	בינוי ונדל"ן - בינוי
6	4	-	-	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
124	16	-	-	108	מסחרי - אחר
142	25	-	-	117	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
83	24	-	-	59	אנשים פרטיים - אחר
225	49	-	-	176	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
225	49	-	-	176	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
233	49	-	-	184	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
233	49	-	-	184	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2018			2019		
(לא מבוקר)					
ירתת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	ירתת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	ירתת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	ירתת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
-	-	5	2	2	10
1	1	1	1	1	1
1	1	1	-	-	-
16	16	58	25	25	110
18	18	65	28	28	121
-	-	-	-	-	-
10	10	256	18	18	368
28	28	321	46	46	489
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
28	28	321	46	46	489
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
28	28	321	46	46	489
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
28	28	321	46	46	489
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
28	28	321	46	46	489
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾				
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס				
2018		2019		
(לא מבוקר)				
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	
				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
				פעילות לווים בישראל
				ציבור-מסחרי
				בינוי ונדל"ן - בינוי
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
				שרותים פיננסיים
				מסחרי - אחר
				סך הכל מסחרי
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
				אנשים פרטיים - אחר
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל
				בנקים בישראל
				ממשלת ישראל
				סך הכל פעילות בישראל
				פעילות לווים בחו"ל
				ציבור-מסחרי
				בינוי ונדל"ן
				מסחרי - אחר
				סך הכל מסחרי
				אנשים פרטיים
				סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
				בנקים בחו"ל
				ממשלות בחו"ל
				סך הכל פעילות בחו"ל
				סך הכל ציבור
				סך הכל בנקים
				סך הכל ממשלות
				סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

31 במרס 2019 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,106	10,212	268	16,996
574	4,464	71	7,061
-	389	111	411
1,680	15,065	450	24,468

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

31 במרס 2018 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,090	9,786	362	16,278
492	4,256	82	6,561
-	290	70	312
1,582	14,332	514	23,151

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
899	10,126	287	16,859
411	4,487	71	7,078
-	362	108	382
1,310	14,975	466	24,319

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31 בדצמבר		31 במרס	31 בדצמבר		31 במרס	
2018	2018	2019	2018	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1	1	1	281	520	461	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
8	9	7	881	884	893	- אשראי תעודות
5	10	5	2,716	2,814	2,720	- ערבויות להבטחת אשראי
23	19	24	4,020	3,923	4,055	- ערבויות לרוכשי דירות
-	-	-	2,405	2,379	2,369	- ערבויות והתחייבויות אחרות
11	16	13	9,568	*8,175	9,561	- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
7	4	4	5,273	4,417	4,830	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
4	4	4	7,478	7,197	7,471	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
-	-	-	248	414	402	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	143	165	145	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
5	6	4	1,406	1,674	1,213	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
						- התחייבויות להוצאת ערבויות
-	-	-	80	83	83	עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:
						- ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

* סווג מחדש.

(1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
34,108	-	191	212	1,177	-	32,528
11,338	229	13	1,750	5,142	608	3,596
664	-	-	-	-	-	664
86,353	471	107	816	3,222	10,215	71,522
676	-	-	-	-	620	56
617	617	-	-	-	-	-
1,011	1,011	-	-	-	-	-
231	231	-	-	-	-	-
941	275	8	31	291	52	284
1,044	301	-	4	12	1	726
136,983	3,135	319	2,813	9,844	11,496	109,376
115,349	473	1,093	3,052	16,225	5,857	88,649
1,064	-	4	50	238	-	772
779	-	1	1	72	120	585
4,270	-	-	-	-	3,801	469
1,021	272	5	79	259	14	392
5,962	341	7	4	74	157	5,379
128,445	1,086	1,110	3,186	16,868	9,949	96,246
8,538	2,049	(791)	(373)	(7,024)	1,547	13,130
-	-	840	702	6,542	93	(8,177)
-	-	1	(216)	333	-	(118)
-	-	1	(104)	(8)	-	111
8,538	2,049	51	9	(157)	1,640	4,946
-	-	3	(207)	371	-	(167)
-	-	5	(249)	74	-	170

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעה בחברה כלולה

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
34,481	-	186	210	1,247	139	32,699
10,471	238	14	1,697	4,642	975	2,905
637	-	-	-	-	-	637
81,904	418	281	1,036	2,899	9,942	67,328
677	-	-	-	-	618	59
571	571	-	-	-	-	-
1,046	1,046	-	-	-	-	-
228	228	-	-	-	-	-
1,189	432	23	150	327	50	207
1,397	316	2	2	482	4	591
35	35	-	-	-	-	-
132,636	3,284	506	3,095	9,597	11,728	104,426
111,913	422	1,254	3,114	14,556	5,977	86,590
359	-	6	19	114	127	93
749	-	1	3	57	302	386
4,980	-	-	-	-	4,279	701
967	427	9	86	211	15	219
5,598	338	12	15	64	138	5,031
124,566	1,187	1,282	3,237	15,002	10,838	93,020
8,070	2,097	(776)	(142)	(5,405)	890	11,406
-	-	822	(15)	5,226	(146)	(5,887)
-	-	-	142	(109)	-	(33)
-	-	-	(10)	286	-	(276)
8,070	2,097	46	(25)	(2)	744	5,210
-	-	-	184	(113)	-	(71)
-	-	3	(895)	946	-	(54)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
31,303	-	191	216	1,570	-	29,326
12,595	227	13	1,761	5,632	712	4,250
863	-	-	-	-	-	863
84,292	554	96	808	3,161	10,073	69,600
700	-	-	-	7	622	71
606	606	-	-	-	-	-
1,023	1,023	-	-	-	-	-
239	239	-	-	-	-	-
1,399	652	30	58	477	47	135
1,100	425	1	3	13	5	653
134,120	3,726	331	2,846	10,860	11,459	104,898
111,697	554	1,119	3,004	14,845	5,858	86,317
1,150	-	3	23	121	-	1,003
982	-	1	2	49	225	705
4,989	-	-	-	-	4,277	712
1,294	651	8	61	410	13	151
5,595	458	6	12	64	137	4,918
125,707	1,663	1,137	3,102	15,489	10,510	93,806
8,413	2,063	(806)	(256)	(4,629)	949	11,092
-	-	855	96	4,151	96	(5,198)
-	-	4	99	36	-	(139)
-	-	1	5	245	-	(251)
8,413	2,063	54	(56)	(197)	1,045	5,504
-	-	6	142	106	-	(254)
-	-	(2)	327	551	-	(876)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2019 (לא מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
34,128	11	33,388	729	34,108
11,411	136	7,067	4,208	11,338
664	-	664	-	664
86,716	82,852	284	3,580	86,353
676	624	52	-	676
941	143	353	445	941
556	244	-	312	556
135,092	84,010	41,808	9,274	(3)134,636
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך ⁽²⁾				
ניירות ערך שנשאלו				
אשראי לציבור, נטו				
אשראי לממשלה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
נכסים פיננסיים אחרים				
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור				
פקדונות מבנקים				
פקדונות הממשלה				
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות פיננסיות אחרות				
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
114,767	30,521	80,305	3,941	115,349
1,069	17	1,052	-	1,064
787	61	332	394	779
4,378	459	-	3,919	4,270
1,021	14	542	465	1,021
4,582	3,738	308	536	4,584
126,604	34,810	82,539	9,255	(3)127,067
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
35	35	-	-	35
1,046	1,046	-	-	1,046
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- (2) רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- (3) רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (4) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 14,307 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,894 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14-ב.ד.14.
- (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)				
שווי הוגן⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
34,484	137	33,680	667	34,481
10,545	125	6,514	3,906	10,471
637	-	637	-	637
82,029	77,757	1,157	3,115	81,904
675	627	48	-	677
1,189	328	317	544	1,189
840	542	-	298	840
130,399	79,516	42,353	8,530	(3)130,199
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך ⁽²⁾				
ניירות ערך שנשאלו				
אשראי לציבור, נטו				
אשראי לממשלה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
נכסים פיננסיים אחרים				
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור				
פקדונות מבנקים				
פקדונות הממשלה				
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות פיננסיות אחרות				
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
35	35	-	-	35
1,184	1,184	-	-	1,184

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

* סווג מחדש. הוצג לאחר השפעת פריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- (2) רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- (3) רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (4) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
- (5) מזה: נכסים בסך 13,709 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,522 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-ב.14.
- (6) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
31,322	8	30,634	680	31,303
12,627	135	7,575	4,917	12,595
863	-	863	-	863
84,110	79,543	1,167	3,400	84,292
699	623	76	-	700
1,399	252	342	805	1,399
591	165	-	426	591
131,611	80,726	40,657	10,228	⁽³⁾ 131,743
110,970	29,480	78,059	3,431	111,697
1,160	14	1,146	-	1,150
990	66	253	671	982
5,069	495	-	4,574	4,989
1,294	13	477	804	1,294
4,352	2,600	1,166	586	4,355
123,835	32,668	81,101	10,066	⁽³⁾ 124,467
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך ⁽²⁾				
ניירות ערך שנשאלו				
אשראי לציבור, נטו				
אשראי לממשלה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
נכסים פיננסיים אחרים				
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור				
פקדונות מבנקים				
פקדונות הממשלה				
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות פיננסיות אחרות				
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
32	32	-	-	32
1,109	1,109	-	-	1,109

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 15,886 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,986 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14-ב.ד.14.
 (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בקביעת שיעור רבית זה הבנק נעזר, בין היתר, גם בשיעור הרבית המשקף את סיכון האשראי המשמש אותו בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2) אחרים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
9,247	-	-	6,790	2,457	נכסים
227	-	-	4	223	אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
941	-	143	353	445	ניירות ערך למסחר
3,892	-	-	-	3,892	נכסים בגין מכשירים נגזרים
14,307	-	143	7,147	7,017	אחר
					סך כל הנכסים
					התחייבויות
1,024	-	14	545	465	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,870	-	-	-	4,870	אחר
5,894	-	14	545	5,335	סך הכל התחייבויות

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2) אחרים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
8,726	-	-	6,187	2,539	נכסים
381	-	-	63	318	אגרות חוב זמינות למכירה
1,189	-	328	317	544	ניירות ערך למסחר
3,413	-	-	-	3,413	נכסים בגין מכשירים נגזרים
13,709	-	328	6,567	6,814	אחר
					סך כל הנכסים
					התחייבויות
972	-	17	411	544	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,550	-	-	-	3,550	אחר
4,522	-	17	411	4,094	סך הכל התחייבויות

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2) אחרים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
10,124	-	1	7,250	2,873	נכסים
537	-	-	55	482	אגרות חוב זמינות למכירה
1,399	-	252	342	805	ניירות ערך למסחר
3,826	-	-	-	3,826	נכסים בגין מכשירים נגזרים
15,886	-	253	7,647	7,986	אחר
					סך כל הנכסים
					התחייבויות
1,297	-	13	480	804	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,689	-	-	-	4,689	אחר
5,986	-	13	480	5,493	סך הכל התחייבויות

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2019 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2019	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(1)	47	47	-	-	

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(13)	39	39	-	-	

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(4)	48	48	-	-	

באור 14 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2019	שווי הוגן ליום 31 במרס 2019	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	רכישות	סילוקים	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018
נכסים	252	-	-	17	(218)	92	252
נכסים בגין מכשירים נגזרים	7	143	-	-	-	-	7
התחייבויות	13	-	-	-	-	(1)	13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	(1)	14	-	-	-	-	(1)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2018	שווי הוגן ליום 31 במרס 2018	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	רכישות	סילוקים	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017
נכסים	276	-	-	16	(450)	486	276
נכסים בגין מכשירים נגזרים	175	328	-	-	-	-	175
התחייבויות	42	-	-	-	(25)	-	42
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	1	17	-	-	-	-	1

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2018	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	רכישות	סילוקים	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017
נכסים	276	-	-	66	(2,101)	2,011	276
נכסים בגין מכשירים נגזרים	118	252	-	-	-	-	118
התחייבויות	42	-	-	-	(27)	2	42
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	2	13	-	-	-	-	2

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 14ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(4.15)-(0.63)	(0.90)	2	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.10-1.75	1.45	10	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(5.50)-(0.63)	(1.28)	50	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
0.90-4.72	1.32	81	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.89)-(0.63)	(0.83)	2	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(5.31)-(0.63)	(1.42)	12	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		47	שווי הוגן של בטחונות	

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל-מדד
 - חוזי רביית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

ליום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(0.42)-(0.30)	(0.32)	22	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.30-4.96	1.90	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(0.52)-0.42	(0.39)	53	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.05-4.96	1.53	244	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.69)-2.29	(0.27)	2	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(0.82)-(0.26)	(0.71)	15	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		39	שווי הוגן של בטחונות	

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל-מדד
 - חוזי רביית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 114 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
טוח	מוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
באחוזים				
				א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
				נכסים בגין מכשירים נגזרים:
				- חוזי רבית שקל-מדד
				- חוזי רבית אחר
				- חוזי מטבע חוץ
				התחייבויות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
				- חוזי רבית שקל מדד
				- חוזי מטבע חוץ
				ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
		48		שווי הוגן של בטחונות

- מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:
- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קיצוץ) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
  - סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שכלל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

133	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
145	שערי חליפין	2
146	שוקי ההון	3
148	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

133	הביקורת הפנימית בקבוצה
133	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
133	עסקאות עם בעלי עניין
134	פרטים על בעלי השליטה בבנק

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהון בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2018.

במהלך הרבעון הראשון של השנה דיווחה פיבי כי אינסטנז מספר 2 מכרה חלק מהחזקותיה בפיבי. בהתאם לדיוחי פיבי, נכון ליום 31 במרס 2019 ולמועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהון בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

פרטים נוספים

136	מערכת יחסי העבודה
137	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
143	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
143	מדיניות תגמול לעובדים
143	מעורבות ותרומה לקהילה
144	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה

בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-750 עובדים, וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. לאחר שיוחלט על אופן שילוב עובדי אוצר החייל בבנק, ימנה ארגון המנהלים ומורשי החתימה כ-900 עובדים, וארגון הפקידים ימנה כ-2,400 עובדים. יצוין כי ההסתדרות וועד עובדי אוצר החייל טוענים כי הוועד של בנק אוצר החייל שמוזג עם ולתוך הבנק הינו המייצג את עובדי אוצר החייל במשך שנתיים מיום המיזוג. הנושא נדון בסכסוך קיבוצי בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.

בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסויימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ארגון עובדי בנק לאומי.

א. ביום 28 בספטמבר 2016, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו, כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, כמענק "הירתמות" לתוכנית ההתייעלות שכללה פרישה מרצון של 700 עובדים.

ביום 2 בדצמבר 2018 ניתן תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים בדבר ביטול התוצאות הכלכליות של פסק הדין של בית הדין האזורי, תוך השארת הנמקותיו על כנו, והתיק הסתיים.

ב. ביום 17 בנובמבר 2016, הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, ביום 2 ביוני 2016.

ביום 31 במרס 2019, הושלמה תוכנית הפרישה, שולם המענק ובהתאם לא הוגשה בקשה להארכת מועד לערעור ופסק הדין של בית הדין האזורי שדחה את התביעה, עומד על כנו.

ג. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. התקיימו שני דיוני הוכחות ונקבע לוח זמנים להגשת סיכומים, אשר הסתיים בנובמבר 2018. התיק הוקפא במסגרת הסכם מיום 5 בספטמבר 2018, כל עוד המשא ומתן בין הצדדים נמשך, ויש לדווח לבית הדין על המצב עד ליום 15 ביוני 2019.

ד. ועד הפקידים וועד המנהלים ומורשי החתימה הגישו לבנק דרישה לקבל את מענק חצי המשכורת אשר בנק לאומי הודיע על תשלומו ביום 1 באוגוסט 2018. דרישת המנהלים הוקפאה במסגרת הסכם שנעשה אתם ביום 5 בספטמבר 2018 ודרישת הפקידים הוקפאה במסגרת הסכם שנעשה אתם ביום 8 בינואר 2019.

ה. ביום 8 בינואר 2019 הגישו ועד עובדי אוצר החייל וההסתדרות בקשת צד בסכסוך קיבוצי ובקשה לקבלת סעדים דחופים בעניין שיבוץ מנהלים של אוצר החייל בבנק. לא ניתן צו, בית הדין החליט כי הצדדים יכנסו לשיחות, ואלו התרחשו עד לימים אלה. ועד עובדי אוצר החייל וההסתדרות ביקשו לחדש את הדיון בבקשת הצד, בכל הנוגע להגדרת מעמדם של "מנהלים" באוצר החייל כ"מנהלים" בבנק ובכל הנוגע למעמדו הנפרד והעצמאי של הוועד. צפוי כי בעקבות בקשת הוועד ותגובת הבנק, הדיון בתיק יתחדש.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ט-2019

הכללים, אשר פורסמו ביום 1 במאי 2019, כוללים מספר תיקונים, שעיקרם - חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביוזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביוזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין גילוי התעריפון (לרבות ביחס לבחירת הלקוח באופן המועדף עליו לקבלת התעריפונים - בסניף או בערוצי קשר המוצעים על ידי הבנק) והצגת מידע על עמלות. ליישום התיקון לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מספר 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ביולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות.

בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארת הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

בהתאם לסמכותו בחוק, הפיץ בנק ישראל ביום 5 במאי 2019 טיוטה מעודכנת של הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי, לפיה תאגידים בנקאיים יהיו רשאים לחרוג ממשך ההמתנה שנקבע בחוק, בשיעור מהשיחות כמפורט בהוראה. כמו כן ההוראה מעגנת חובה לתת קדימות בתור לאזרח ותיק, ומגדירה דרישות לניטור ובקרה אחר דפוסי המענה במוקד הטלפוני ופרסום פרטים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי.

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

ביום 9 בינואר 2019 פורסם החוק, אשר נחקק בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויוצר הסדרה מקיפה ואחידה של נושא שירותי התשלום ואמצעי התשלום וכן מחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. החוק מותאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום שירותי התשלום, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב- PSD (Payment Service Directive).

החוק מסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.

- בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום, ותחולתו על הבנק רחבה וכוללת גם שירותי תשלום במסגרת פעולות מסוימות המבוצעות בחשבונות העו"ש.

החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק. החוק כולל איסור התנייה על הוראותיו אלא לטובת לקוח, למעט ביחס ללקוח שהוא עסק שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 30 מיליון ש"ח.

מועד תחילת החוק יהיה שנה מיום פרסומו ("יום התחילה"), וניתנה לשר המשפטים סמכות להורות על דחיית יום התחילה בשנה נוספת לכל היותר. החוק יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה, בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לענין זה. בנוסף, מחייב החוק תיקון מספר נושאים בחוזים הקיימים לשירותי תשלום עד ליום התחילה.

בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת החוק על קבוצת הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בעניין כרטיסי חיוב

- בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 2 ביולי 2018 -
- מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועד/ים שנקבעו/ בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה ביחס לתמורה שנדרש מתפעל ההנפקה להעביר לסולק חל ביום 1 בפברואר 2019.
- כלל הבנקים ומתפעלי ההנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) שנחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת הוראה זו הוא מיום פרסומה.
- בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 21 בנובמבר 2018 -
- נקבע הסדר ליישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 בעניין הצגת מידע על ידי בנק ביחס לכלל כרטיסי החיוב שברשות הלקוח, אשר התשלום בגינם נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח (לרבות כרטיסים חוץ בנקאיים).
- בהקשר לתיקון הנ"ל, ביום 3 בפברואר 2019 פורסמו תקנות הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת מידע מהמנפיק לתאגיד בנקאי), התשע"ט-2018, המסדירות את פרטי המידע שעל המנפיק להעביר לתאגיד בנקאי, מועדי העברת המידע הנ"ל ואופן העברתו. תחילתן של התקנות ביום 31 בינואר 2020.
- עודכנה והורחבה חובת מנפיק למסור ללקוח מידע אודות עסקאות שביצע בכרטיס חיוב באמצעות ערוצי התקשורת שהוא מעמיד לרשות לקוחותיו ולכל הפחות באתר האינטרנט שלו ובאפליקציה בסלולר.
- הורחב היתר לחברות כרטיסי אשראי למשלוח הסכם כרטיס חיוב ללקוח בכל אמצעי המשלוח הנהוגים בחברה, ולא רק בדואר.
- תוקף תיקונים אלה הינו החל מיום 31 בינואר 2020.
- ליישום ההוראה לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

סיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 - ניהול מסגרות אשראי

סיוטה מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018 במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים גלומים במיקור חוץ.

ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. ההגדרה של פעילות כ"מהותית" תיקבע על ידי התאגיד הבנקאי בהתאם לשיקולים המפורטים בהוראה. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים.

ההוראה מטילה חובות על הדירקטוריון, ההנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית.

מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרס 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא ייכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בעניין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון היתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי והיא שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו.

החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנהוג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, תהפוך לחוב רגיל ותהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד.

הבנק נערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015 והחלה להידון בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 29 במאי 2018, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

החוק פורסם ביום 12 באפריל 2016 ונכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019. בהתאם לחוק, הוקם ומנוהל על ידי בנק ישראל מאגר נתוני אשראי, הכולל נתונים הנאספים על ידי בנק ישראל, בין היתר ממקורות מידע המחויבים בהעברת המידע בהתאם לחוק, אשר כוללים את התאגידים הבנקאיים. נתונים אלה מועברים ללשכות האשראי אשר תוכלנה להעביר, לבקשתם של נתוני אשראי, לרבות לבקשתם של תאגידים בנקאיים, דוח אשראי מקיף ביחס ללקוח, או חיווי בשאלה האם להתקשר עם לקוח בעסקת אשראי, וכן ניטור מצבו של לקוח לאורך חיי עסקת האשראי, בכפוף לתנאים המפורטים בחוק.

כן מסדיר החוק את זכותו של לקוח לבקש שלא להיכלל במאגר נתוני האשראי, או כי נתונים אודותיו לא יימסרו לצורך עריכת דוח אשראי, ומקנה לו זכות לקבלת דוח ריכוז הנתונים הקיימים אודותיו במאגר.

החוק קובע סנקציות פליליות בגין הפרת חלק מהוראותיו וכן מחיל אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרת ההוראות הנ"ל. כן מסמיך החוק את הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין הפרות הוראותיו כמפורט בחוק.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מספר 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מספר 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיקור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון יכנס לתוקף ביום 25 באוגוסט 2019, ויחול על חוזים שייכרתו מיום זה ואילך. הבנק נערך ליישום החוק. בנוסף, ביום 25 בפברואר 2019, פורסמו תקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשע"ח-2018, במסגרתן נקבעו סוגי עסקאות אשראי המוחרגות מחוק אשראי הוגן, בשל כך שהן לא מקיימות את תכליות החוק, וכן נקבעו סוגי וסכומי הוצאות שנדרשות לשם העמדת הלוואה אשר לא יכללו בחישוב עלות ממשית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרכזי ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע למועד כניסתו לתוקף של חוק אשראי הוגן שלעיל. הבנק נערך ליישום ההוראה.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018,

פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 ("החוק") מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים.

החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי.

החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

ביום 25 בנובמבר 2018 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התשע"ט-2018 ("הכללים"), ובהם נקבע כי הוראות התיקון האמור תחולנה בהתקיים התנאים הבאים, במצטבר:

1. החשבונות, הן בבנק המקורי והן בבנק הקולט, הם חשבונות עו"ש.
2. ישנה זהות מוחלטת בין בעלי החשבון בבנק המקורי ובבנק הקולט, או לחלופין - כל בעלי החשבון בבנק המקורי הם בעלים גם בחשבון בבנק הקולט (ניתן שיהיו בעלים נוספים).
3. החשבון בבנק המקורי אינו נושא מגבלות מסוימות הנקובות בכללים, כגון - החשבון אינו מסווג כחשבון נאמנות, החשבון אינו מנהל באמצעות אפוסטרופוס, החשבון אינו בבעלות לקוח שנמצא בהליכי פשיטת רגל, ועוד.

ביום 17 באפריל 2019 התפרסמו טיוטת תיקון לכללים, הכוללת את סוגי הפעילויות הפיננסיות עליהן יחול החוק, ואשר תכלולנה במסגרת העברת החשבונות וטיוטת הוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון המפרטת, בין היתר, את חובות הבנק המקורי והבנק הקולט בעת נידוד חשבונות.

ביום 14 בפברואר 2019, ניתנה החלטת הממונה על התחרות בעניין מתן פטור מאישור הסדר כובל בין מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן - "מס"ב), בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ והבנק. החלטה זו מתקנת את החלטת הפטור שניתן ביום 20 בספטמבר 2018 ("הפטור מ-2018"), ובו הובהר כי פעילות מס"ב בתחום נידוד חשבונות בין בנקים לא נבחנה, ולפיכך לא תיכלל במסגרת תחומי הפעילות שמותר למס"ב לעסוק בהם. מס"ב הגישה בקשה לתיקון תנאי הפטור שנקבעו בפטור מ-2018, על מנת שתוכל להקים מערכת חדשה שתשתלב כחלק ממערכת סליקת חיובים וזיכויים שלה ותסייע ללקוחות שמעוניינים בהעברת פעילותם מבנק אחד לאחר. בהחלטה נקבע כי הפטור מ-2018 יתוקן, כך שיחול גם על פעילותה של מס"ב בהקמת מערכת לניוד חשבונות בנק.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019

התיקון פורסם ביום 10 בינואר 2019, ובמסגרתו תוקן, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית" והממונה על הגבלים עסקיים יקרא מעתה "הממונה על התחרות". תיקונים מהותיים נוספים בחוק הינם: הרחבת אחריותם של נושאי משרה בתאגיד והטלת חובות פיקוח ומניעת עבירות על החוק בידי התאגיד או בידי עובדיו; הרחבת הגדרת "בעל מונופולין" באופן שבעל מונופולין יהיה גם מי שמרכז בידי כוח שוק משמעותי וזאת אף אם הוא אינו מחזיק בנתח שוק הגבוה מ-50%; העלאת תקרת העיצום הכספי שרשאי הממונה להטיל על תאגיד שהפר את הוראות החוק, באופן שהעיצום הכספי המקסימלי יהיה 8% ממחזור המכירות של התאגיד ולא יותר מ-100 מיליון ש"ח; והחמרת הענישה הפלילית המרבית על עבירות הסדר כובל.

שוק ההון

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק ניירות ערך

סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן - "חוק ניירות ערך") שנכנס לתוקף ביום 6 ביולי 2017, קובע כי לצד האיסור להציע שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, שאין לה רישיון בורסה בישראל, יו"ר רשות ניירות ערך רשאי להתיר לאדם לפנות בהצעה כאמור, באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל, בתנאים שיקבע, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים בישראל.

ביום 27 בדצמבר 2018 פירסמה רשות ניירות ערך תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק רשות ניירות ערך. ההיתר מחולק לשניים: האחד, היתר לבורסות זרות או מי מטעמן. השני, מתן היתר לגורמים אחרים.

גורם המבקש לקבל היתר מכוח סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך נדרש לפנות לרשות ניירות ערך ולהצהיר על התקיימות התנאים הרלבנטיים עבורו ולקבל היתר הרשות להציע שירותים כאמור לעיל.

על בעל היתר כאמור, להגיש אחת לשלוש שנים הצהרה דומה בדבר עמידתו בתנאי ההיתר הכללי הרלבנטיים אליו. בהתאם לתנאי ההיתר, תאגיד בנקאי רשאי לפנות ללקוחותיו בהצעה למתן שירותי ברוקראז' באמצעות ברוקרים זרים בבורסות בחו"ל, בתנאי שהוא אינו פועל מטעמה של הבורסה הזרה בה יבוצעו העסקאות בניירות ערך, וכן בתנאי שאינו משווק בורסה זרה מסוימת או שוק מסוים. בעל היתר נדרש לתת גילוי בולט בהתאם לנוסח המצורף לתנאי ההיתר הכללי.

על בקשה לקבלת היתר להיות מוגשת לרשות תוך 4 חודשים מיום פרסום נוסח ההיתר. האיסור לפעול ללא היתר יכנס לתוקף 6 חודשים לאחר פרסומו.

הבנק פנה לרשות ניירות ערך לצורך קבלת היתר.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 332 - רכישה עצמית על ידי תאגידים בנקאיים

ביום 28 בפברואר 2019 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראה, הכולל שני נושאים עיקריים:

- ביטול האיסור על רכישה עצמית של ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופירוט התנאים בהם יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית, שהם - עמידה בתנאי סעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובתנאי הוראת ניהול בנקאי תקין 331; היקף הרכישה בכל תכנית רכישה לא יעלה על 3% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי; ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות; ביצוע הרכישה יתבצע על פי מנגנון נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך; תכנית הרכישה תאושר על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי ועל ידי הפיקוח על הבנקים.

- עדכון המגבלות החלות על מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי - התיקון מתיר (א) מתן מימון ללווה (או לקבוצת לוויים) בביטחון ניירות הערך הנ"ל, ובלבד שהיקף הביטחון לא יעלה על 0.5% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי, וכן (ב) מתן מימון לעסקאות ביחידות מדדי מניות אשר מניית התאגיד הבנקאי נכללת בהם, לרבות קרנות שבהחזקותיהן נכללים ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, והכל בתנאי שסך הביטחונות שיקבל התאגיד הבנקאי על פי סעיפים א ו-ב' הנ"ל לא יעלה על 5% מהונו המונפק והנפרע.

תושבי חוץ

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019

התקנות, אשר פורסמו ביום 6 בפברואר 2019, ואשר הותקנו בהתאם להוראות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016, מאמצות את התקן הבינלאומי לחילופי מידע ("תקן CRS"), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי, למטרות סיוע הדדי באכיפת מס עם מדינות עמן נכרתו הסכמים אשר לפיהם קיימת התחייבות למסור את המידע האמור ("מדינות בנות דיווח").

בהתאם לתקנות, מוסדות פיננסיים, ובנקים בכללם, יבצעו בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים של יחידים וישויות, יסווגו חשבונות של תושבי מדינה זרה לפי דיני המס באותן מדינות, ויעבירו את המידע הנדרש לרשות המיסים הישראלית, לצורך העברתו למדינות תושבות המס של בעל החשבון, שהן מדינות בנות דיווח.

ביום 6 בפברואר 2019 פורסמה על ידי רשות המסים רשימה הכוללת 96 מדינות, שהן המדינות בנות הדיווח אליהן ישראל תעביר מידע במסגרת ה-CRS. רשימות מצומצמות יותר התפרסמו עבור שנות הדיווח 2017 ו-2018. הבנק ובנק מסד נערכים ליישום החקיקה האמורה.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, מגביל עסקאות במזומן לסכומים הקבועים בו, וכן אוסר על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, ועל פרעון שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב, או שהוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפוקח). החוק קובע שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק נכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019 ("יום התחילה"), למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים בגין הפרתם, שייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 ("יום התחילה המאוחר"). עוד נקבע, כי לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מספר 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירובן בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג ilAA+/Positive, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa3.il אופק חיובי, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il-P-1, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.Aa1 אופק חיובי, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג il.Aa2 אופק חיובי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג (hyb) il.A1 אופק חיובי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. ביום 16 באוקטובר 2018, חברת הדירוג הבינלאומית Moody's אישרה את דירוג פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר A3/Prime-2 והעלתה את תחזית הדירוג מ"יציב" ל"חיובי".

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2018, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט חברתי-קהילתי של הבנק, בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה למעלה מעשור שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפוח יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת פרויקט הדגל החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדי, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של יזמות עסקית לנשים, "יוניסטרים", "פידל", "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה נוספים עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

הבנק ממשיך לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון ומעורבות וליווי בקבוצות למידה של יזמות עסקית לנשים, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של אותן קבוצות במסגרות השונות מול אותם גופים.

כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם ברבעון הראשון של שנת 2019, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית, אך לאורך זמן נחזית מגמה של החלשות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אפריל 2019, במחצית השנייה של שנת 2018 צמח המשק ב-2.4% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 3.4% במחצית הראשונה של שנת 2018 ועלייה של 4.3% במחצית השנייה של שנת 2017. העלייה בתוצר במחצית השנייה של שנת 2018 מבטאת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה הציבורית וביצוא הסחורות והשירותים וירידה בהשקעות בנכסים קבועים. בנוסף, חלה עלייה ביבוא הסחורות והשירותים. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 ב-1.0%, בהשוואה לעלייה של 0.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה בחודש אפריל 2019 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2019 ל-3.2% בהשוואה ל-3.4% בתחזית הקודמת. תחזית הצמיחה לשנת 2020 נותרה ברמה של 3.5%. התחזית לשנת 2019 נמוכה מהתחזית הקודמת, בהשפעת ההאטה הצפויה בעולם והשלכותיה על המשק הישראלי ובעקבות שינוי בפעילותן של החברות הגדולות במשק. הצריכה הפרטית צפויה לצמוח בשנים 2019 ו-2020 בקצב של 3%, וההשקעה בנכסים קבועים צפויה לצמוח ב-3% בשנת 2019, אך בשנת 2020 היא צפויה להתכווץ ב-2% כתוצאה ממיצוי כמה השקעות גדולות במשק.

סיכויי אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה. דירוג האשראי של ישראל מאופיין בביצועים מאקרו כלכליים איתנים, חוסן מוסדי ויחס ממשלתי לתוצר שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס וסיכונים פוליטיים וביטחוניים. אישרור הדירוג משקף את חוזק ויציבות הכלכלה הישראלית ומדגיש את החשיבות בהמשך מדיניות מעודדת צמיחה תוך שמירה על מסגרות פיסקליות והורדת נטל החוב.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, ברבעון הראשון של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 9.3 מיליארד ש"ח בפעילותה התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 2.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2018 - מרס 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.4% מהתמ"ג. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-12.9% והוצאות מערכת הביטחון ירדו ב-1.2%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים ברבעון הראשון של שנת 2019 הסתכמה בכ-82.6 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 2.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.5% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.3%. ב-12 החודשים האחרונים (מרס 2018 בהשוואה למרס 2019) עלה מדד המחירים לצרכן ב-1.4%. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אפריל 2019, האינפלציה בשנת 2019 תעמוד על 1.5% ובשנת 2020 תעמוד על 1.6%. התחזית מבטאת את ההערכה כי שוק העבודה ההדוק יוסיף לתמוך בעליות שכר ולפיכך גם באינפלציה. על פי הערכות עליית האינפלציה צפויה להיות הדרגתית, על רקע תהליכים שנראה כי טרם מוצו, הגידול בתחרות, הצעדים שהממשלה נוקטת כדי להוזיל את יוקר המחיה והתפתחות המסחר באינטרנט.

נכון לחודש אפריל 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.1%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות ובהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אפריל 2019, נרשמה עלייה של 0.6% במחירי הדירות בחודשים ינואר-פברואר 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים דצמבר 2018 - ינואר 2019. מחירי העסקאות בחודשים ינואר-פברואר 2019 עלו ב-0.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד. בשנת 2018 הוחל בבנייתן של כ-47,430 דירות, ירידה של כ-10.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ונסתיימה בנייתן של כ-49,970 דירות, עלייה של 3.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בחודשים דצמבר 2018 - פברואר 2019 נמכרו כ-6,400 דירות חדשות, עלייה של כ-2.5%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים ספטמבר-נובמבר 2018, בניכוי הגורמים העונתיים.
ב-12 החודשים שבין מרס 2018 לפברואר 2019 נרשמה יציבות במספר הדירות החדשות שנמכרו, בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים, בניכוי הגורמים העונתיים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים ואף בירידה. שיעור האבטלה בחודש מרס 2019 (בקרב גילאי 15 ומעלה) עמד על 3.9%, בהשוואה לשיעור של 4.3% בחודש דצמבר 2018. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד ברבעון הראשון של שנת 2019 על 3.6%, בהשוואה לשיעור של 3.7% ברבעון הרביעי של שנת 2018. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתמוך בעלויות שכר וכך לתרום לעלייה באינפלציה.

שער החליפין

ברבעון הראשון של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-3.1% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-5.0%.
בחודש נובמבר 2018 הודיע בנק ישראל על סיום תוכנית רכישות המט"ח שנועדו לקזז את השפעת הפקת הגז על שער החליפין. יחד עם זאת בנק ישראל הדגיש כי הוא ימשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין, אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים, או כאשר שוק מט"ח אינו מתפקד כראוי. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 רכש בנק ישראל 32 מיליון דולר.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2019	31.3.18	31.12.18	31.3.19	
1.4%	(3.1%)	3.51	3.75	3.63	דולר
4.2%	(5.0%)	4.33	4.29	4.08	אירו

רבית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018 העלה בנק ישראל את הרבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15 נקודות אחוז לרמה של 0.25%. סביבת האינפלציה התייצבה מעט מעל הגבול התחתון של יעד המחירים. בחודשים הקרובים צפויה האינפלציה השנתית להימצא מעט מעל הגבול התחתון של היעד והציפיות והתחזיות לשנה נעות סביבו. בנק ישראל מעריך שתואי העלאת הרבית בעתיד יהיה הדרגתי וזהיר, באופן שיתמוך בתהליך שבסופו האינפלציה תתייצב בסביבת מרכז תחום היעד, ובפעילות הכלכלית.
על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אפריל 2019, הרבית צפויה לעלות לשיעור של 0.5% לקראת סוף הרבעון השלישי של שנת 2019 ולהמשיך לעלות פעמיים לשיעור של 1.0% במהלך שנת 2020.

הסביבה הגלובלית

תמונת המאקרו של הכלכלה העולמית ממשיכה להצביע על התמתנות בקצב הצמיחה ובאינפלציה. הסיכונים העיקריים הנשקפים הם האפשרות להחרפה ב"מלחמת הסחר" (למרות ההתקדמות במגעים בין ארה"ב לסין), והחשש שבריטניה תפרוש מהאיחוד האירופי ללא הסדר.
בתי ההשקעות עדכנו שוב כלפי מטה את תחזיות הצמיחה למרבית הגושים ובעיקר לאירופה. ההאטה בסחר העולמי מחריפה וכוללת גם את המשקים המתעוררים. בשווקים הפיננסיים נרשמו עליות שערים במדדי המניות וירידות בתשואות האג"ח הממשלתיות, על רקע הצפי לכך שלעת עתה ייעצר תהליך הצמצום המוניטרי הגלובלי.
בארה"ב חלה התמתנות בקצב האינפלציה וה-FED הותיר את הרבית על כנה, כאשר תחזיות הרבית עודכנו כלפי מטה.
באירופה הפעילות הכלכלית ממשיכה לאבד מומנטום ומדדי הסנטימנט מוסיפים להיחלש. ה-ECB הותיר את הרבית ללא שינוי ועדכן את תחזיות הצמיחה והאינפלציה כלפי מטה, אך ציין שהסיכויים לגלישה למיתון נמוכים מאוד. נוסף לכך חידש ה-ECB את תוכנית העמדת האשראי לבנקים המסחריים על מנת לתמוך בפעילות הכלכלית בגוש.
בבריטניה נותרו הסיכונים גבוהים בהשפעת הברקזיט, ואי הוודאות צפויה להכביד על הפעילות הכלכלית בחודשים הקרובים.
ביפן התמתנה הפעילות הכלכלית מתחילת השנה, לאחר התאוששות מסוימת ברבעון האחרון של שנת 2018.
במשקים המתעוררים ניכרה יציבות יחסית, אך הפעילות הכלכלית צפויה להתמתן. הצמיחה בסין הוסיפה להיחלש ברבעון הראשון של שנת 2019. מחיר הנפט הוסיף לעלות בהשפעת הקיטון בהיצע, בהמשך לעלויות החדות שחלו מתחילת שנת 2019.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-5.4% ומדד ת"א 125 עלה בכ-6.4%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-3.2%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה בהיקפי המחזורים. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה ירידה של כ-33% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של 30.7%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה של 13.5%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - מרס 2018	ינואר - מרס 2019	ינואר - מרס 2018	ינואר - מרס 2019	
924	619	(4.9%)	5.4%	מדד ת"א 35
1,141	791	(3.9%)	6.4%	מדד ת"א 125
4,097	3,543	(0.1%)	3.2%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 חלה ירידה של כ-7.9%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בגין ירידה בגיוסי מניות והמירים ובגיוסי אג"ח קונצרני. בגיוסי האג"ח הממשלתי, נרשמה עלייה.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - מרס 2018	ינואר - מרס 2019	
(51.3%)	2,860	1,392	מניות והמירים
54.8%	12,095	18,722	אג"ח ממשלתי
(35.0%)	23,335	15,158	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(7.9%)	38,290	35,272	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-13.1% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-12.3%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-9.5%.

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
3.31	611	74,674	3.34	653	79,122
3.31	611	74,674	3.34	653	79,122
-	-	652	(1.18)	(2)	674
-	-	652	(1.18)	(2)	674
0.53	3	2,286	1.24	7	2,271
-	-	14	-	-	14
0.52	3	2,300	1.23	7	2,285
0.10	7	29,444	0.25	16	25,022
0.10	7	29,444	0.25	16	25,022
-	-	622	-	-	819
-	-	622	-	-	819
1.29	32	9,967	1.86	53	11,468
1.29	32	9,967	1.86	53	11,468
1.01	1	399	-	-	380
1.01	1	399	-	-	380
2.23	654	118,058	2.45	727	119,770
		2,537			2,670
		13,862			13,169
		134,457			135,609
-	-	14	-	-	14

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור (2) (5)

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2019		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
-	-	5,926	0.32	5	6,337
0.32	47	58,185	0.49	69	55,944
0.29	47	64,111	0.48	74	62,281
1.60	1	252	1.70	1	237
1.60	1	252	1.70	1	237
0.41	1	966	0.44	1	910
0.41	1	966	0.44	1	910
1.58	20	5,098	1.32	15	4,573
1.58	20	5,098	1.32	15	4,573
1.57	1	257	1.68	1	239
1.57	1	257	1.68	1	239
0.40	70	70,684	0.54	92	68,240
		47,985			50,447
		2,537			2,628
		4,968			5,841
		126,174			127,156
		8,283			8,453
		134,457			135,609
1.83			1.91		
1.99	584	118,044	2.14	635	119,756
-	-	14	-	-	14
1.99	584	118,058	2.14	635	119,770
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור

- בישראל

לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל

פקדונות הממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות מבנקים

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב

- בישראל

סך הכל

התחייבויות אחרות

- בישראל

סך הכל

סך כל ההתחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית⁽⁶⁾

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הרבית

תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	
2.32	543	94,614	2.52	601	96,422	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.19)	(25)	53,031	(0.28)	(36)	50,615	סך נכסים נושאי רבית
2.13			2.24			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
1.69	46	10,948	1.57	42	10,766	מטבע ישראלי צמוד למדד
(0.99)	(25)	10,166	(0.68)	(16)	9,424	סך נכסים נושאי רבית
0.70			0.89			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
2.10	65	12,482	2.70	84	12,568	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(1.07)	(20)	7,487	(1.97)	(40)	8,201	סך נכסים נושאי רבית
1.03			0.73			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
2.23	654	118,044	2.45	727	119,756	סך פעילות בישראל
(0.40)	(70)	70,684	(0.54)	(92)	68,240	סך נכסים נושאי רבית
1.83			1.91			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינויים נטו	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			
			נכסים נושאי רבית
			אשראי לציבור
			- בישראל
42	5	37	סך הכל
42	5	37	
			נכסים נושאי רבית אחרים
			- בישראל
31	36	(5)	סך הכל
31	36	(5)	
73	41	32	סך כל הכנסות הרבית
			התחייבויות נושאות רבית
			פקדונות הציבור
			- בישראל
5	5	-	לפי דרישה
22	25	(3)	לזמן קצוב
27	30	(3)	סך הכל
			התחייבויות נושאות רבית אחרות
(5)	(3)	(2)	- בישראל
(5)	(3)	(2)	סך הכל
22	27	(5)	סך כל הוצאות הרבית
51	14	37	סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 בסך של 17 מיליון ש"ח (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 נכתה יתרה בסך של 55 מיליון ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 45 מיליון ש"ח ו-47 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2019 ו-31 במרס 2018, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפתחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	<p>ABC</p>
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגום - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגום יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	<p>א</p>
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, רבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	
<p>אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשיקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחזו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים הון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדירור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי ISDA מסוג CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחר באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיוג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח **חבות** - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לענין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חווה עתידי (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידי זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

נושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לוויים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז סליקה בנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בניכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של החוב.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואו.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת

עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטוחות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לוה או קבוצת לווי בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לוה או קבוצת לווי בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי מודעות לקיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים. תחומי הבטחת הציות להוראות רגולטוריות מטופלים תחת ניהול סיכון הציות.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליוקיים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנוות האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק

קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

ר

רוח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.

(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.

(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.

(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במרכזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תשואה לפדיון - התשואה שתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

46	מימון ממונף	מ
86	מינוף	
142	מיסוי	
118	מסגרות אשראי	
50	מפקידים גדולים	
91, 49	נגזרים	נ
87, 50	נזילות	
70, 18	ניירות ערך	
32	ניתוח תרחישי קיצון	
83, 22	נכסי סיכון	
103, 74, 33	סיכון אשראי	ס
50	סיכון נזילות	
47	סיכון רבית	
45	סיכון שוק	
50	סיכונים אחרים	
14	עמלות	ע
35	ענפי משק	
133	עסקאות עם צדדים קשורים	
47	ערך בסיכון (VAR)	
50, 21	פקדונות הציבור	פ
78	פנסיה	
8	רווח למניה	ר
122	שווי הוגן	ש
31	תיאבון לסיכון	ת
70	תיק למסחר	
12	תשואה להון	

51	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
9	אסטרטגיה עסקית	
78	אקטואריה	
82, 22	באזל	ב
51	בקרות	
91, 66, 49	גידור	ג
56	דוח רווח והפסד	ד
57	דוח על הרווח הכולל	
59	דוח על השינויים בהון	
60	דוח תזרים מזומנים	
55	דוח רואי החשבון המבקרים	
23	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
82, 22	הון והלימות הון	ה
59	הון מניות	
83, 22	הון עצמי רובד 1	
84, 23, 22	הון רובד 2	
142	הלבנת הון	
117, 103, 74, 40, 35	הלוואות לדיוור	
112, 74	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
15	הפרשה למסים על הרווח	
108	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
105, 74, 33	חובות בעייתיים	ח
105, 74, 33	חובות פגומים	
83, 22	יחסי הון	י
47, 22	יעד הון	
18	לזוים גדולים	ל
96, 28, 25, 6	לקוחות עסקיים	
96, 27, 25, 6	לקוחות קמעונאיים	
58	מאזן	מ
96, 25	מגזרי פעילות	
144	מדד המחירים לצרכן	
39	מדינות זרות	
62	מדיניות חשבונאית	
31	מדיניות ניהול סיכונים	
70, 38	מוסדות פיננסיים זרים	
60	מזומנים ושווי מזומנים	
78	מחויבות בגין הטבות פרישה	